

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HÍRDETÉSEK:

6-hatosos petit sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási díj 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszani egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szombat, december 14.

Mai számunk főbb közleményei:

- Veséreltek: Reménykedések.**
- A margittai petíció.**
- Vita az új-aradi főszolgabíróság körül.**
- A hadsereg a párbaj ellen.**
- A szepesszombati mandátum.**
- Zilahai megkapta a gyulai szinkört.**
- Elutaztalmudista.**
- Karácsonyi álom.**
- A protestáns-bál.**
- Hastífuss járvány egy tanítónékné in-
ternátusában.**
- Ingyen kenyér!**
- Családi dráma az erdőben.**
- Tárca: A regény.** Írta: Lengyel Laura.
- Regény-Csarnok: A karvalyek vére.** Írta:
Theuriet André.

Reménykedések.

Arad, december 13.

Az állampénztárak bruttó bevételei-és kiadásairól legutóbb megjelent harmadik évnegyedes kimutatás oly kedvező eredményeket tüntet föl, hogy azokat csak a melléjük adott felvilágosításokkal összefüggésben érthetjük meg. Ezekből sok olyat olvashatunk a számsorok közt, mit csak később tudnánk meg. A *nyers-mérleg 5 millió 153. 321 K-val kedvezőbb* mint a múlt év hasonló időszakában volt, és pedig az által, hogy a bevételek 2, 360, 134 K-val emelkedtek, a kiadások 2, 792. 886 K-val apadtak.

Ez az eredmény annál meglepőbb, minthogy a kedvezőtlen gazdasági viszonyok folytán természetszerűleg inkább a bevételek csökkenését, mintsem emelkedését várhattuk. Mert hogy a gazdasági depresszió nem üres frázis, hanem kemény valóság, azt nemcsak érezzük, de a szóban levő kimutatás két tételében szemlélhetjük is. Az *államvasutak bevételei* ugyanis 3 millió 673.153 K-val, az *állami vasművek bevételei* pedig 940. 541 K-val maradtak a múlt év megfelelő időszakában elért bevételek mögött. És hogy semmi kétely ne maradjon fenn, a felvilágosításokban megtaláljuk a magyarázatot, hogy ez a viszsamaradás a kedvezőtlen gazdasági viszonyok következménye.

Látjuk tehát, hogy az állami pénzügyek állása tartósan kedvező, dacára annak, hogy a gazdasági helyzet általában legalább is nem barátságos. Elméletben az ilyen állapot lehetetlennek látszik, de a számok beszélnek és ezek nemcsak általánosságban hirdetik azt, hogy az állami háztartást kedvezőnek kell neveznünk, hanem utalnak a forrásra is, mely az állampénztárt táplálja és az apadást megakadályozza. *Egyenes adókban* 67,850.602 kor. folyt be szemben 65,473.115 koronával a múlt év megfelelő negyedében, tehát 2,377.486 koronával több, míg a *követett adók* főtétele

(fogy. és italmérési adó) 5,441.762 koronával több bevételt eredményezett. E tétel alig-ha lesz ugyan egészen nagyobbodás, hanem az elszámolási idő következménye is lehet, de egy pillantás korábbi évnegyedek eredményeire, valamint a zárszámadások nyilvánvalóvá teszik, hogy a kedvezőtlen gazdasági viszonyok nem voltak képesek kedvezőtlenül befolyásolni az államháztartást és hogy a pesszimisták kedvezőtlen jóslatai nem teljesedtek.

E rejtélyes tünet magyarázatát csak ama feltevésben találhatjuk meg, hogy már kezd gyümölcsöket teremni ama költséges és terhes beruházás, mely annak idején az ország jövő felvirágzása reményében lett megszavazva. A ipar és kereskedelem, az állattenyésztés, valamint egyéb gazdasági ágak felvirágoztatására fordított milliók kezdik a kamataikat meghozni. A falusi nép bevételei tojásért, vajért, baromfiért, friss és aszalt gyümölcsért a maga egészében milliókra megyszárazott a fokozott bevételek az államháztartásban is kifejezésre jutnak és azon reményre jogosítanak, hogy a mostani nagy közgazdasági depresszió elmúlik rólunk, mielőtt államháztartásunk kedvező mérlegét megrontani.

TÁRCA.

A regény.

Írta: Lengyel Laura.

Ráskayné egy kis kőzításkával érkezett meg a faluba.

A jó Isten tudja mi kergette le ide a fővárosból. Mondják, hogy összeveszett egyik imádójával, mondják, hogy legjobb barátjáné csunyan lefőzte egy párisi kalappal, bizonyos azonban senki sem tudott. Csak az bizonyos, hogy Ráskayné júliusban nem divatos világfürdőbe utazott, — hanem egy kis faluba szökött.

A pakolásához sem türelme, sem kedve nem volt. Majd utána küldik holmiját, ha akarják. Ha pedig nem küldik, ugyis jó mindegy.

Erezte, hogy fáradt, ideges undor fogja el környezetétől és reszket az elfojtott haragtól, ha valamelyik udvarlója bekopogtat szalónjának ajtaján.

Soha-soha többé vissza nem jövök — mondta, míg a gyorsvonat kirobogott a keleti pályaudvarról. Egyszerre jónak, kedvesnek és boldognak látta az életet, amint háta mögött hagyta Budapestet. A kupében mellette hevert egy kis virágbokréta, az a számár Bartos nevére a virágbokréta pillanatában. Ingerülten

nézett a virágra. A rózsák közt észrevett egy keskeny, kis levélborítékot Oh, az az ostoba. Erett, uriember léteire ilyen diákos ötletei vannak! Es ezt az embert teázattatá ő minden páratlan pénteken. A bokréta gyors és biztos mozdulattal dobta rá a kupé ablakán, a keskeny kis levéllel együtt.

Aztán megérkezett a faluba és beköltözött egy kis paraszt házba. A parasztasszony valaha szakácsné volt és Ráskaynének is tudott enni adni. Ráskayné különben egész nap járta a hegyeket, belebújt az erdőbe, leheveredett egy nagy fa alá és sokáig mozdulatlanul nézte az eget.

Néha-néha sirni kezdett. Vádolta a sorsot, mely őt esztendővel ezelőtt elszólította mellőle férjét és ostobábbnál ostobább gimpliket rendelt mellé udvarlónak. Aztán otthon hagyott ruháit jutottak eszébe, Linára gondolt, a szobaleányra, ki most biztosan az ő új fehér kalapjában pávaskodik. De az egész csak rövid ideig tartott, aztán kezével legyintett, hiszen ugyis mindegy . . .

Egy ilyen érzékeny napon éppen hazafelé tartott, mikor a kereszt-utnál egy nagy magas barna férfi lépett elébe. Puska volt a vállán. Nyilván nem hallotta az asszony lépteit, mert éppen célba vett valami madarat.

Ráskayné nagyot sikoltott, a férfi leeresztette puskáját.

— Bocsánat — mondta — vérpiros arccal, nem láttam a nagyszágos asszonyt.

Kevés uri asszonnyal lehetett dolga életében, mert vörös volt az arca és valósággal remegett a térde. Leányok rendszeren megvető fitymálással fordulnak el a férfitől, ki zavarba jön előttük, az asszonyok már megtudják becsülni szépségük hatalmát.

— Én undorodom a vértől — mondta Ráskayné, csak hogy éppen beszéljen — maga gyakran öl.

— Én vadász vagyok.
— Jaj — sikoltott az asszony, de mosolygott a sikoltása mellé s amint pillantása végigszaladt a férfiu, tisztában volt azzal, hogy ez a fekete, hallgatag ember többet ér minden gavallérjánál, kik pedig minden zsorra új szójátékot hoztak s mindig első kézből tudták meg, ha egyik primadonna leszakította a másik fejéről a kontyot.

— Szokott maga járkálni az erdőben? Én mindennap sétálok.

A férfi hallgatagon, szemét a földre szegezve ment mellette. Egy szót sem felelt. De másnap, mikor az asszony az erdőbe ment, ott állt egy fához támaszkodva, mint valami szép barna szobor.

Ráskayné természetesen meg volt lepve: — Itt van? Igazán szép, hogy eljött.

Egyszerre nyujtotta neki mind a két kezét, de aztán ijedten vissza is rántotta, mert

A margittai petíció.

(Bankhivatalnak mint ügyvéd.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 13.

Biharmegye margittai kerületében Örley Kálmán szabadelvűpárti és Szathmári Mór hirlapíró, az „Egyetértés“ főmunkatársa állottak egymással szemben, az utóbbi Kossuth-párti programmal. A választás Örley győzelmével végződött.

Szathmári választói, *Lipecsky Gyula* és tizenegy társa megtámadták a választást, *vesztegetés, etetés-itatás* miatt, annak érvénytelenítését kérve. Bizonyítékul szolgál erre első sorban Örleynek az a *sajátkezűleg írt levele*, melyet Margittáról szeptember 29-én, tehát 8 nappal a választás előtt írt *Beöthy László* bihari főispánnak. Az érdekes levélkéről, melyet írója a postáratétel előtt elvesztett az utcán s melyet egy függetlenségi választó talált meg, sok szó esett annak idején a sajtóban is.

Örley a leleplezéskor akként nyilatkozott felőle, hogy azt csak „kortesfogáshól“ írta és szándékosan juttatta az ellenpárt kezébe.

A levél, mely — amint mondtuk — Beöthy főispánhoz volt címezve, így szól:

Margitta, szeptember 29.

Kedves barátom!

A gazemberek rendkívüli agitációkat fejtenek ki s nagy erővel dolgoznak. Szathmári a magyar községekben valósággal lázít, hogy szabad lesz a szeszfőzés, a dohánytermelés; a szegényeknek nem lesz adója, a kisebb gazdák földjei pedig nem lesznek elvehetőek a tulajdonosoktól s ezenfelül csak félévi katonai szolgálati idő lesz, az oláhságra pedig pénzzel fekjúsznak rá. Szathmári felszaladt Péstre s hozott magával pénzt és most teljes erejökkel az oláhságra is ráfeküdtek.

Én már minden pénzemet kiadtam (mintegy 8000 forint) mert le kellett foglalnom az embereket, miután a jegyzők maguk nem szedhetik össze a választókat. — Minden községben kiválasztottunk tekintélyes embereket, nagyobb községben 10—15 embert, kisebb községben 3—4 embert, kik elvállalták az emberek összeszedését és behozatalát, minden ilyen embernek külön kellett 10—10 forintot adni. Az embereknek is előre kellett kiadni a fuvar- és étkezési költséget, némely helyen 3 frtot, a másik helyen 5 frtot is. — Ezenfelül Margittán nagy bankett és Széplakon s minden községben zászlóbontás és ki-

viteli kiadások. Ezeket már mind kifizettem: de minden pénzem el is ment.

Nagyon kérek, légy szives a mult levélben kért 2000 forintot Sz. utján megszerezni; de ha ez nem volna lehető, legalább egy ezret mulhatatlanul és nagyon sürgősen küldj; mert kockáztatom a biztos sikert, ha még ezer forintom sem lesz a választás napján. Nagyon szükséges volna 2000 forint, mert még néhány községnek és a főkorteseknek utólagosan is fizetnem kell.

Bocsáss meg alkalmatlanságomért,

Öszinte igaz híved

Örley Kálmán.

Bizonyítékul hozza még fel a petíció az ebben a levélben említett ama másik levelet, a melyet Örley szintén a főispánnak írt s kéri a levélnek hivatalból való beszerzését, valamint Beöthynek a kihallgatását is. A petíció ezután részletesen fejtegeti a levél tartalmát, mely szerint az etetés-itatás és a vesztegetés rendszeresen ment végbe az összes községekben és a mellett, hogy e tények konkretizálásánál, számos tanura hivatkozik, egyuttal mellékelve van a választásnál leszavazottak teljes névsora s kéri szükség esetén ezeknek a kihallgatását. Végül a kérvény pontozatokban, az 1899. XV. törvénycikk illető intézkedéseire hivatkozással, részletezi a fenforgó érvénytelenségi okokat, tényeket és az ezekre vonatkozó bizonyítékokat.

És kiterjed a petíció, — melyet a támadók nevében dr. Eröss Samu, fővárosi ügyvéd nyújtott be, — nemcsak a választás érvénytelenítésére, hanem az idézett törvény 28. §-a alapján arra is, hogy: mivel a beadott érvényes szavazatok általános többségét nem Örley, hanem Szathmári Mór nyerte el: a Kuria állapítsa is meg az októberi 2-iki választásnak ezt az eredményét.

A Kuria V. büntető-tanácsstermében pont tíz órakor nyitotta meg Paiss Andor elnök a tárgyalást. Előadó Zachár Emil kuriai bíró. A személyesen is jelenlevő megválasztott képviselőt, Örley Kálmánt és a választási Várady Zsigmond dr. nagyváradi és Örley György dr. budapesti ügyvédek védik. A peticionálók részéről is ketten vannak jelen: Eröss Samu dr. ügyvéd és egy vidéki pénzügyintézet tisztviselője, tehát nem jogászember, — Aigner Adolf. Először Aigner szólal fel s elegáns előadásával valósággal meglepi a hallgatóságot. Nemcsak

okosan és meggyőzően beszél, de a paragrafusokkal is úgy dobálózik, akár egy ügyvéd.

Az elnök kérdésére kijelenti Várady dr., a védők egyike, hogy a petícióval szemben alaki kifogást nem emel. Erre felszólal elsőbbsen a kérvényezők képviselője.

Aigner és konstatálja, hogy Örleynek 399 szavazattöbbséget sikerült összehoznia. De a választás négy okból is érvénytelen. Azzal, hogy Örleynek nincs a kerületben választójoga, nem foglalkozik, mert valószínűleg bizonyíthatja majd, hogy van másutt. Am sulyos érvénytelenítési ok, hogy Örley a választóit, még pedig ugyyszólván valamennyit, megvesztegette vagy maga, vagy a kortesei útján. Továbbá etetett-itatott. Negyedsorban a törvény 27. §-ára hivatkozik s a vesztegetés és itatás következtében a szavazatok érvényteleneknek lesznek kimondandók. Ez okok elősorolása után rátér a bizonyításra.

Felolvassa Örleynek a fentebb közölt levelet s megjegyzi, hogy ami annak elején Szathmárra vonatkozik, azt rosszul tudja Örley, de jobban azt, mit ő maga cselekedett, elmondván, mint vásárolta össze a szavazókat s hogy mint kellett neki pénz és még pénz. Kért is hát Beöthy főispántól, mert a magáét — ugymond — mind elköltötte már. Nyolcezer forint-ról beszél s ez csak illegális kiadás lehet. Világos a levélből, hogy Örley vesztegetett — a mint ő mondja — „tekintélyes“ embereket és bizonyos, hogy nem tekintélyeseket is. A különbség csupán annyi, hogy amazok 10 forintot, a többiek meg csak 5 forintot kaptak. — Tulfizette a fuvar- és az ellátást is, sőt a kortesek részére még utólagos fizetéseket is beismer.

Hivatkozik ezután egy, a főispánhoz írt második levélre, amelyet beszerezni kér. De kihallgatandó lesz szerinte, maga Beöthy főispán is. Azt hiszi, hogy Örley levele után alig van szükség további bizonyítékra, de azért bemutat néhány okiratot. Ezek felvilágosítják, mire ment el a nyolcezer forint. Nem egyébre, mint vesztegetésre. Egy bizonyítvány van arról, hogy számos oláh választó — felsorolvák benne a nevek — négy-öt forintot kapott „napidij“ címén azzal a kikötéssel, hogy Örleyre szavazzanak. — El van rá készülve, hogy ellenfele majd ellenbizonyítványt mutat fel, ám

érezte, hogy a férfi keze lázban ég, forró lázban.

Előre sietett, de azért figyelmesen hallgatott hátra. A férfi egyenletes, szilárd léptekkel jött nyomába.

— Haragszik? kérdezte az asszony mikor egy tisztásra érte. Nincs rá oka. — Es azt akarom, hogy jóbarátok legyünk.

Ettől a naptól kezdve mindennap találkoztak. A férfi szeme állandóan lázas tüzben égett, de korrektül viselte magát. Az asszonynak meg kimondhatatlanul jól esett, hogy ime itt a vadonban is lett valakit, ki kutyahűséggel követi minden mozdulatát,

Ha a szívét nem is, a hiúságát minden esetre érdekelte a fekete erdősz.

Egy estefelé azonban vihar érte utól őket, az asszony sirt, jajgatott, a kezét tördelte. Az erdősz bámulva nézte, nem igen értette ennek az idages, fővárosi asszonynak a kétségbeesését. Sőt férfiúi méltóságát határozottan sértette, hogy az asszony így sápitózik, mikor ő mellette van.

— Mit akar? — mondta Ráskayénak. — Hiszen egy negyed óra múlva vége lesz. Ad-dig felviszem a menedékházba.

A karján vitte fel, mert a megáradt paktól az asszony egy lépést sem bírt tenni. Mikor a menedékházba bevezette Ráskayét, halvány volt s egész testében remegve sutogta:

— Mindjárt vége, lesz... mindjárt...

Ez a biztatás már nem az asszonynak szólt, hanem önmagának. Fojtogatta a levegő, a szíve oly hangosan dobogott, hogy attól félt, szétszakítja vadászkabátját.

— Uljön ide közelebb hozzám — mondta az asszony — és beszéljen valamiről.

A férfi helyén maradt és égő szemmel, halálsápadtan nézte az asszonyt, ki éppen megázott haját bontotta le, szárítgatni.

— No nem akar? Haragszik?

A másik pillanatban már sikoltva ugrott fel helyéről, mert a férfi erősen magához szoritotta és forró ajkával az ajkát kereste. Ráskayné nagyvilági asszony volt és e válságos pillanatban teljesen uralkodott minden idegszállán, még a hangja sem remegett, mikor beszélni kezdett:

— Mit akar? Hiszen ez csunya gyávaság. Ha szeret, mondja el máskor és én felelni fogok magának úgy, ahogy érzek. De most, mikor reá vagyok szorulva védelmére... Ha el nem ereszt, még a koporsóban is gyűlölni fogom.

A férfi eleresztette. Fakó volt az arca, összecsapzott a fekete haja, de kinyitotta a menedékház ajtaját.

— Menjünk!...

Az eső már elállt. Mikor elindultak, az asszony nagyot sóhajtott — és így szólt magában.

— Isten veled szép kis erdőm, többet nem látjuk egymást.

Otthon nagy ujság várta, a jó Lina leküldött egy láda ruhát. Remegve, lázas izgatottsággal bontotta őket... Lina, a jó Lina... Még levelet is írt.

Bartos ur mindennap itt van s kérdezi, mikor jön haza a nagysága. En nem tudok mit felelni. Gondoltam, hogy már kifogyott a nagysága a ruhákból, azért küldtem le ezt a ládát. Ha esetleg valami őszi holmi szükséges volna, csak tessék írni érte.

Kezét csókolja Lina.

Bartos!... A szegény Bartos!... Vajjon mit is irhatott abban a keskeny kis levélben. Milyen jó volna elolvasni... Ha ki nem dobtam volna... Ejh, hiszen megtudhatom tőle magától...

Elmosolyodott. Budapest jutott eszébe. Vilamos lámpáival, elegáns kirakataival. A színház, a zsurok... és maga sem vette észre. — de egyszerre a vasuti kasuti kalauzt kezdte keresni.

Mig a menetrendet tanulmányozta, eszébe jutott az erdősz és felsőhajtott:

— Szegény flu! De hiszen úgy sem volt semmi értelme a dolognak...

Majd idegesen összeborzadt.

— Es ugyis megfogadtam, hogy nem megyek többet az erdőbe.

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amig előfizetése tart.

ilyet szerezni nem nehéz. Fontos, hogy az illetők, Örley választói, a beismerő nyilatkozatot a választás napján tették, amint azt az okirat október 2-iki kelte mutatja. Egész sor ily bizonyítványt olvas fel s végül Örley mandátumának a megsemmisítését, illetőleg azt kéri, hogy állapítsa meg a Kuria, miképp az érvényes szavazatok többségét Szathmári Mór, a függetlenségi párt jelöltje kapta. Ha ezt megállapították, küldje meg a bíróság ítéletét a képviselőháznak, amely annak alapján — reméli — Szathmárit fogja megválasztott képviselőnek kijelenteni.

Ezután a védő szóla't fel. Mindenekelőtt hiteles okmányokkal igazolja, hogy Örley Kálmán Nagyváradon szerepel a választók névjegyzékében. Kifejti ezután, hogy a petíció tárgyalásra alkalmatlan, mert csak érvénytelenségi okok vannak benne, de érvénytelenségi tények nincsenek. A mi a főispánhoz intézett levelet illeti, látni kívánja az eredetét, mert nem bizonyos abban, hogy a másolat teljesen megfelel az eredetinek. De ha kért is Örley kölcsönpénzt a főispántól alkotmányos költségekre, ez egyáltalában nem érvénytelenségi ok.

Egyébként beismeri, hogy Örley e levelet megírta, de utóbb meggondolta magát, s kocsiba ülve, a levelet összetépte és az utra kidobta. Itt szedték össze foszlányait az ellenpárt emberei, összeragasztották s kinyomaván, ezrével osztogatták a választók között. Ezt a levelet hozták ide a kérvényezők a Kuria elé. Hangsúlyozza végül, hogy a vesztegetés vádja semmiképp sem érheti Örleyt, mert csakis a szükséges fuvar költségeket térítette meg. Mindezek alapján a petíció elutasítását kéri, a bizonyítás mellőzésével.

A Kuria az ítéletet holnap délelőtt 11 órákor hirdeti ki.

TÁVIRATOK

A román király nyilatkozata.

Bukarest, december 13. A király ma a szenátus üldöztségét fogadta, a mely átadta neki a feliratot. A király megköszönte a trón és a dinasztia iránt kifejezett szeretetet és odaadást. Ezekben az érzelmeiben nagy jutalmat lát azért, hogy egész életét a közjónak

Gyors, lázas buzgalommal bányába ment a ruhákat a lábába. Aztán egy pár sort írt az erdőszekre és a kis szolgálóval elküldte:

— Anyám súlyos beteg, haza kell mennem. Ha a jó isten elfordítja rólam ezt a nagy csapást, megköszönöm irántam tanusított barátságát. Isten Onnel Ráskayné.

Az erdész úgy bizott az asszony szavában mint a jó istenben. Kikísérte a vonathoz és egy szép erdei virágból készült bokrétát nyújtott át neki.

A bokréta nagyon szép volt és Ráskayné meghatottan szorította ajkához. Aztá megegyeszer kezet nyújtott falusi imádójának és beszállt a kupéba.

Az erdész ott állt a perronon, míg csak füstjét látta a gyorsvonatnak. Becsületes szíve valahogy megérezte, hogy ez az asszony örökre távozott s ő meg van csalva, ki van fosztva, el van árulva.

Pedig nem volt igaza. Ráskayné a fél uton megőrizte a mezei bokrétát. Csak mikor már nagyon hervadt volt, dobta ki a kupé ablakán. De gyöngéden, vigyázattal, sajnálkozva hajította el. Mikor kirepült, még utána is bámult. A virágok ott heverték az utszélen hervadtan, porosan, összetörve. Az asszony egyet sóhajtott de aztán megint visszaült helyére.

Istenem, hiszen a dolognak ugysem volt semmi értelme...

szentelte. Elismeri a románok bölcsességét és hazafiságát az állam igazgatásában. Meg van róla győződve, hogy a szanálás félévvel ezelőtt megkezdett munkáját folytatni fogják. A király végül köszönetet mondott a hadseregről való gondoskodásért. A hadsereg — ugymond — méltónak fog bizonyulni azokra az áldozatokra, a melyeket az ország érte hozott.

Incidens németek és indiánusok közt.

Tiencin, december 13. Creagh és Rohrscheidt tábornokoknak a december 9-iki esetről szóló közös hivatalos jelentése konstatálja, hogy a német katonák teljesen ártatlanok ebben a dologban és hogy csak az őrző indiai katonát akarták megölni. De mikor a bajtársukat üldöző indiai őrk a németek felé lőttek, a sötétségben még nagyobb lett a zavar és a németek félreértették a helyzetet. Az incidens különben el van intézve.

Angolok harca a vadakkal.

Romy, december 13. Négy angol ezred, a melyeknek mindegyike 21 tisztből és 400 emberből áll, együttesen operál most az aro-törzsek ellen a Crosi-folyó vidékén. November 28-án az ellenség megtámadta az egyik ezredet, a mely ágyunaszáddal egy kis folyón fölfelé ment. Az ellenség naszádjai valami páncézzal voltak ellátva, de az angolok mégis sikeresen működtek. Egy másik ezred 21-én Oleku közelében elfoglalt egy ellenséges tábor, a mely alkalommal 80 bemszülött elesett.

Vita

az uj-aradi főszolgabírótság körül.

(Zajos jelenetek Temesvárott.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 13.

Temes megye törvényhatósági bizottsága tegnap tartott közgyűlése után értekezletileg alakult ut, hogy az egyes tisztviselő állásokra való jelölést a tisztujítás előtt megejtse. Ez alkalommal Vargics Imre azt az indítványt tette, hogy Schaffer Béla ujaradi főszolgabíró Fehértemplomra helyezték át, az ő helyét pedig Somogyi Gyula fehértemplomi főszolgabíróval töltsék be.

Ez a helycsere indítvány fölötté zajos és izgalmas jeleneteket okozott s a vitában Rubinek Gyula, az ujaradi agrárpárti képviselő is részt vett, habár nem tagja a törvényhatóságnak. A vita ezután annyira elmérgesedett, hogy az értekezlet nem is jutott egységes megállapodásra.

A tanácskozások idevonatkozó részéről szóló tudósítás itt következik:

Elnökül Vargics Imre előterjesztette, hogy közszolgálati tekinteteből kívánatos lenne, ha Schaffer Béla, az ujaradi járás jelenlegi főszolgabírája jelöltetnék a fehértemplomi járási főszolgabírói állásra; viszont a jelenlegi fehértemplomi főszolgabíró: Somogyi Gyula Uj-Aradra volna megválasztandó.

Rittich Antal dr. az ujaradi járás közönsége nevében kéri, hogy Schaffer Béla hagyassék meg az ujaradi járás főszolgabírájának.

Rubinek Gyula orsz. képviselő jelentkezett erre szólásra, mire nagy vihar támadt a teremben. Vargics Imre elnök, mielőtt a szót megadta volna, fölkerítte Rubinek a bemutatkozásra, majd az értekezlet engedélyét kérte arra nézve, felszólalhat-e Rubinek, a ki nem bizottsági tag?

Molnár Viktor főispán hangsúlyozza, hogy

csak törvényhatósági bizottsági tagot illeti meg formálisan a szólás joga, mégis azt ajánlja az értekezletnek, hallgassák meg Rubinek. A főispán indítványához Szüry Kálmán kir. tanácsos is hozzájárult.

Rubinek Gyula kijelenti, hogy választói kérésére szólal föl e helyen. Odafönt lett volna alkalma ez irányban lé éseket tenni, de ha választói kívánják, inkább itt érvényesíti befolyását. Vargics indítványát nem pártolja, Schaffer Béla főszolgabíró ellene dolgozott ugyan a képviselőválasztásnál, de mert a járás bizalma Schaffer mellett van, azt ajánlja az értekezletnek, hogy hagyják meg továbbra is járásában.

Szivák Imre Rubinek szavaira reflektál. Ő — ugymond — két orsz. gyűlési cikluson képviselte kerületét, de sohasem élt vissza a vendégszeretet jogával, a mennyiben ő a vendégszeretetet sem leckéztetésre, sem tenyegésre soha nem használta fel. Furcsának találja Rubinek hangját, a ki azt találta mondani, hogy „főnt érvényesíti szavát”. A vármegye autonómiája ilyen nem ismer, mert maga jár el ügyeiben és épen azért határozottan vissza kell hogy utasítsa Rubinek fenyegetőzdő fellépését. Kéri az értekezletet, hogy ebben a kényes kérdésben megfontolva cselekedjék és ajánlja az ujaradi főszolgabíró cseréjét a fehértemplommal.

Rubinek Gyula félreértett szavainak helyreigazítása címén szólal föl.

Fülöpp Béla dr. orsz. képviselő Rubinek felszólalását pártolja.

Még többen szóltak ehhez a kérdéshez, de a nagy zajban a szónokok szava elveszett. Beszéltek még: Rózsa József, Bottlik Dezső dr., Rittich dr. és Donáth Gyula körorvos.

Vargics Imre végre enuniciálta, hogy az illetékes helyen híven beszámol majd a két járási főszolgabírói állás betöltése fölött elhangzott pro és kontra nézetekről.

A hadsereg a párbaj ellen.

(Ujabb párbajellenes akciók.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 13.

A párbajnak szaporodnak az ellenségei. Már nemcsak a frazeologia küzd ellene, sikra szállanak ellene már az intézmények is. Még nem a törvény, amely megalkuszik vele, hanem a — katonaság. A hadsereg, amelyre ráfognak, hogy a párbaj melegágya. A hadsereg, amelynek külön fölfogásai beleszűrődtek a polgári társadalomba, és át meg át itatták. Addig is úgy volt, hogy a hadseregben kevesebbet párviaszkodtak, mint a társadalomban, mégis a tisztikar fölfogását okozták a polgári párbaj meggyökerezéséért. A tisztikar a tartalékos tiszt révében belső összefüggésbe jutott a polgári társadalommal. Duellumról való fölfogása a polgári élet komplikáltabb viszonyai közt olyan gyümölcsöket érlelt, amelyek idegenek a tiszt élet egyszerűbb viszonylatai közt. A párbajról való katonai fölfogásnak a polgári élet küzdelmei közt, a versenygés és ellentétek összeütkezésének, az igyekvés és törekvés harcának világában nem lehet utmutató szerepe. Nem a kétféle becsület állítólagos különbsége teszi ezt lehetetlenné, hanem a kétféle életviszonyok és hivatásbeli körülmények különbsége. A párbaj a hadseregben a kartársak aférjeit intézi el, a polgári életben a versenygők összekerülését akarja szabályozni. Ott csakis a lovagiasság dolga, itt a hivatás ügyeibe is beleszól. A párbaj ott magyarázható, itt érthet-

Aki az „Aradi Közlöny” részére egy előfizetést is szerez, az ingyen és bérmentve kapja kézhez Murai Károly humoros adomagyűjteményét.

lenség. Ott lehet szabályozó, de itt veszedelem. Hiszen még vélemények helyességének eldöntését is megkísérelték vele.

Most azután az történik, hogy a párbajjelenes mozgalomban konkrét módon elsőnek a hadsereg lép föl. Talán azért is, hogy a maga kebelében észlelt balfelfogást kiküszöbölje, de talán azért is, hogy a polgári társadalmat egy kifogástól megfosztja. A hadsereg eléje áll annak, hogy a kimagyarázást röstellő hamis büszkeség, a kicsinyes érzékenykedés, félreértés és tévedés a vért kívánó okok közt szerepelheszenek. A párbajt visszaviszi romantikus forrásához, s nem akarja, hogy a prózai közönségesség mindennapiságát szolgálja. A hadsereg nem csépel frázisokat, nem harsog a baj ellen hanem belátva a veszedelmet, hozzálát a kiirtásához. Nem radikálisan, csak a maga módja szerint, a maga szükségesnek tartott felfogásához mérten. A duellumot nem tiltja el, csak tiltakozik ellene, amikor hiábavalónak tartja.

Ez a tiltakozás a célja annak a rendeletnek, amelyet a hadügyminiszter az ezredparancsnokokhoz intézett. Megkívánja, hogy a kihívás szándéka az ezredparancsnoknak bejelentendő, s elrendeli, hogy a kihívás csakis az ő engedélyével történjen. Az ezredes a bejelentett tetteleges sértés dolgában bírósági vizsgálatot indíthat a bántalmazó ellen. Nem gyökeres orvoslás, de utmutatás a polgári afférek elintézésére. Nem tilalom, csak mérséklés. Ha beválik, üdvös hatása lehet a polgári verekedők világában. De üdvös hatása lehet a párbajjelenes mozgalomban is. Mert a mozgalom föltétlen szükségességét demonstrálja az, ha már a hadsereg is szükségesnek látja sikra szállni a duellum elharapozása ellen.

Különben most már a polgári társadalom is mindinkább beleszól abba a mozgalomba, a amely egyes helyeken a párbaj ellen megindult.

A nagyváradi párbajjelenes mozgalom a vidék más nagy városaiban is visszhangot keltett. Mint tudósítónk jelenti, Felső-Magyarország szellemi központján: *Kassán is hasonló szellemű mozgalom* indult meg, s a város legelőkelőbb társadalmi köreiben is erős támogatásra talált. A sajtó természetesen szóval és tettel a jó ügy szolgálatába szegődött. Az összes Kassán megjelenő ujságok elhatározták, hogy párbajügyekről többé meg sem emlékeznek.

Az ilyen általános mozgalmak között egyes emberek is küzdenek a párbaj ellen. Így egy párisi távirat szerint *D'Elbre* márki alezredes, akit *d'Chauvain* márki a de Larochejacquelein márkinő emlékiratairól irt közleményért párbajra hívott ki, a fegyveres elégtételt megtagadta. *D'Elbre* márki azzal okolta meg elhatározását, hogy a párbajt vallásos meggyőződése tiltja.

EGYESÜLETI ELET.

(*) **Felolvasás a kereskedők körében.** Az *Aradi Kereskedők köre*, a mint megirtuk, tagjai részére ismeretterjesztő- és kereskedelmi szakelőadásokat rendez. A ciklust holnap, szombaton este kezdi meg a kör, még pedig az ünneplőesség okából *hazafias tárgyú* előadással. *Somogyi Gyula* dr. felső kereskedelmi iskolai tanár tart előolvasást *Deák Ferencről*, életéről, működéséről, eszméiről és hatásáról a magyar közéletre. Az előadás a kör helyiségében (Szabadságtér 7. I. em.) este kilenc órakor kezdődik. A felolvasást megelőzőleg a kör rövid választmányi ülést tart, a melynek egyedüli tárgya *új tagok főlvétele* lesz. A választmány tagjait erre ez uton is meghívja *Tedeschi Viktor* elnök.

(*) **A Székely otthon rendkívüli közgyűlése.** Az aradi Székely-otthon folyó hó 15-én vasár-

nap délután 4 órakor rendes helyiségében *rendkívüli közgyűlést* tart, melyre a t. tag urakat ez uton is tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgy: 1. Helyiség változtatása. 2. Alapszabályok előterjesztése.

(*) **Az aradi könyvnyomdászok szakegyesülete** által január 5-én tartandó álarcos-bál rendezése alkalmából felhívatnak a rendezőbizottsági tagok, hogy folyó évi december hó 15-én (vasárnap) délelőtt féltizenegy órakor saját egyleti helyiségben érkekezletre megjelenni sziveskedjenek. Tárgy: Az álarcos-bál rendezése részleteinek megbeszélése. 2. A belépti díjak összegének megállapítása. 3. A műsor végleges összeállítás. 4. Neláni indítványok. Az elnökség.

(*) **Az Erzsébet jótékony asztaltársaság** szombaton este a Mirtl-féle vendéglőben rendes heti érkekezletet tart, melyre ez uton is meghívja a t. tagokat az elnökség.

Életunt talmudista.

(*Öngyilkosság a robogó vonaton.*)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 13.

Tegnap megrendítő esemény történt délelőtt a Budapest—predeáli személyvonaton. *Klein Abraham* 23 éves talmudista a Nagyvárad s Kolozsvár közötti vonalon kiugrott a vasuti kocsiból s oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy életben maradásához nincsen semmi remény. Az öngyilkos talmudistát a délutáni gyorsvonattal bevitték Nagyváradra s a biharmegyei közpórházba szállították, ahol iszonyu kínok között vergődve a végét járja.

Klein Abraham 23 éves talmudista a rettegi ortodox zsidó templomban volt alkalmazva, ahol szerény magaviseletéért s szép hangjáért a hitközség nagyon szerette. Klein hat héttel ezelőtt házasodott. A rettegi rabbi 16 éves gyönyörű leányát vette feleségül. A fiatal házaspár irigylésre méltó boldogságban élte a mézes heteket. A gyerekasszony valóságos imádatl csüggött fiatal férjén.

A talmudista édesatyja Halmiban lakik s már a fiatalok házasságnak első hetében arra kérte a fiát, hogy hozza el látogatóba mielőbb a menyecskét, akit az apa még nem ismert.

Csak tavasszal akartak a fiatalok az öreg Klein látogatására utazni, de mert az több levélben sürgette a látogatást, mégis utra indultak.

Ma reggel ültek fel Szászrégenben a Nagyvárad felé induló személyvonatra.

Utközben Klein feltűnően izgatott volt, s izgatottsága nőttön-nőtt.

Mikor a vonat Rév állomás felé közeledett, átadta erszényét a feleségének, majd *átölelve s megcsokolva őt, érzékeny bucsut vete tőle.* A gyerek asszony nem tudta mire vélni mindezt, mert halvány sejtelve sem volt arról, hogy férje öngyilkossági tervvel foglalkozik.

— Mi bajod édes? kérdezte aggódva az asszonyka.

— Semmi — válaszolt Klein — egy kicsit fáj a fejem, de majd elmúlik.

Brátka állomás után a fiatal ember izgatottan fel és alá járt a kocsiban, majd így szólt a feleségéhez:

— Nagyon, erősen fáj a fejem kimegyek a folyosóra.

Ezután nem látta többé az asszony. Csak a második állomásnál jutott eszébe, hogy keresésére induljon férjének s mert a kocsiban sehol sem találta jajveszékélésbe tört ki. Az utasok azzal vigasztalták, hogy talán más kocsiban szállt át.

Mező-Telegden átkutatták az egész vonatot, de a fiatal férjet nem találták. Mező-Telegdről Brátkáig minden állomásra táviratoztak, hogy kutassanak Klein után s ha megta-

lálták, a nagyváradi állomásra küldjenek értesítést.

A személyvonat 11 órakor érkezett Nagyváradra s itt már várta a boldogtalan asszonyt a hivatalos távirat, amely szerint férjét a Rév előtt levő első alagutban összeroncolt testtel, súlyosan sérülve megtalálták, s a délután érkező gyorsvonattal beviszik Nagyváradra.

A szerencsétlen asszony a hír hallatára elájult s délután három óráig félig önkívületlen állapotban várta a gyorsvonatot.

A sebesültet *Kiss Vilmos* dr. orvos és *Becsey Ignác* rendőrőrmester is várta a vonatonál.

A gyorsvonatról gondosan leemelték a sebesültet, akit *Kiss Vilmos* dr. azonnal megvizsgált, új kötések adott rá s konstataita, hogy a ballábszára eltörtött és súlyos agyrázkódást szenvedett.

Az öngyilkos zsebeiben egy héber nyelven irt levelet találtak, amelyet a helyszínén nem tudtak elolvasni.

Kleint beszállították a közpórházba, *Becsey* őrmester pedig jelentést tett az esetről a kir. ügyészségnek, ahonnan *Thury Endre* dr. vizsgálóbíró azonnal a közpórházba sietett, hogy kihallgassa az öngyilkost. A sebesült azonban késő éjjeli órákig még mindig önkívületlen állapotban volt, s így nem lehetett kihallgatni. Orvosai lemondtak róla s nem hiszik, hogy mégéri a reggelt.

A fiatal talmudista feleségének sejtelve sincs arról, hogy férje, miért követte el az öngyilkosságot, s nem tud felhozni semmi oly okot, amely azt indokolta tehetné. A jelek azonban az öngyilkosságot kétséget kizárón bizonyítják.

Zilahi megkapta a gyulai szinkört.

(*Zilahi és a Népszínház.*)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 13

Egyik legutóbbi számunkban hosszabb cikkben emlékeztünk meg *Zilahi Gyula* aradi színigazgatónak ama tervéről, hogy a nyár ama két hónapján, melyen a várossal kötött szerződése értelmében szünetet tarthat, bevonul társulatával a gyulai szinkörbe, melyben az elmúlt évben *Krecsányi Ignác* társulata játszott.

Zilahival együtt négy vidéki színigazgató pályázott a gyulai szinkörért, közöttük olyan is, akit a vidéki színészet befolyásos főfelügyelője: *Festetics Andor* gróf pártfogolt: *Janovics Jenő* dr. szegedi színigazgató.

Gyulaváros színügyi bizottsága ma délelőtt tartott ülésén foglalkozott a gyulai nyári színház bérbeadásával.

A színügyi bizottság *egyhangulag* *Zilahi Gyula* aradi színigazgatónak ajánlotta fel a gyulai *Erkel-színházat*.

Hogy *Zilahi Gyula* négy másik konkurrens és *Festetics* gróf pártfogása ellenére megkapta a gyulai szinkört, ez bennünk is csak a megelégedettség érzetét keltheti. Evvel a tényével már Gyula városa is elismerte a szerencsés választást, amelylyel az aradi színházat *Zilahi* nak adta az aradi színügyi bizottság.

Zilahi Gyula nak eddigi társulata, mely különben még korántsem teljes, szinte garanciát nyújt arra nézve, hogy Arad színészeti viszonyai gyökeresen meg fognak változni. Ha a jó társulathoz még hozzászámítjuk azt az ambíciót és tiszta lelkesedést, melyet *Zilahi* vállalatába öntött, továbbá ha tekintetbe vesszük azt az önállósítási törekvést, melylyel *Zilahi* műsorát a budapesti színházaktól függetleníteni akarja, nem csudáljuk, ha a gyulai színügyi bizottság *egyhangulag* ítélte oda *Zilahi* nak a szinkört.

Zilahi Gyula, az aradi színház új igazgatója egy fővárosi lapot a következő nyilatkozat közzétételére kéri föl:

Azok közt, akik a Népszínház bérletéért versenyezni akarnak, a hírlapok engem is emlegettek. Ezzel szemben kijelentem, hogy a kibérlés szándékáról lemondotam, mert minden erőmet és buzgalmamat az aradi színház föllendítésére akarom fordítani. Celom, hogy Aradot a vidéki színház egyik ónáli központjává tegyem s a főváros színházaitól függetlenül új, eredeti műsört szándékozom teremteni.

Zilahi Gyula,

a Nemzeti Színház tagja,
az aradi színház igazgatója.

Az illető lap ehhez a következő megjegyzést fűzi:

Csodáljuk, hogy csak Zilahi nyilatkozik, akinek a pályázását komolyan lehetett volna venni, amikor ez a csodálatos bérleti ügy oly neveket is hozott már felszínre, amelyek komoly vállalkozással kapcsolatban, csak közderűtség keltésére vannak hivatva.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: Svihákok, operette. (Páros bérlet.)
Vasárnap: Délután: Szívem, bohózat. Este: Svihákok, operette. (Páratlan bérlet.)

* **Szojer Ilonka Aradon.** Szojer Ilonka, a legszebb hangú operettnemesnő vidéki körútjában holnap este érkezik Aradra. Három estére tervezett vendéjátékát hétfőn kezdi meg *Angot* címszerepében. Szojer föllépteire a rendes helyárok lesznek, de bérletszünetben. A hétfői előadás a második, tehát páros bérletszünet. Jegyek ez előadásra vasárnap válthatók.

* **A svihákok.** Nagy érdeklődés és előrelátható siker mellett kerül holnap este színre Zihrer operetteje, mely teljesen eltér az utóbbi időben divatosá vált sablonos operettekől és visszatér a régi, klasszikus operettek levegőjébe. Szébbnél-szebb áriák, duettek és nagy ensemblék váltakoznak a darabban. Igen gyors népszerűsége számíthat az előjáték gavotszerű duettje (Mányai Polgár), a tiszték belépője (Komlósy Haidt), Rubos és Felhő duettje, továbbá Mimi és Roland egy-egy valcerje. Zenéileg legértékesebb a II. felvonás fináléja, melyhez hasonlót rég nem produkált operettszerző. A nyitány igen hatásos és csillogó, karakterisztikus hangszereléseivel érdeklődést fog kelteni. A mai bemutatóra, melyből a főpróbát holnap délelőtt 10 és fél órakor tartják meg a sajtó képviselői előtt, már tegnap igen sokan váltottak jegyet. A címszereplő *Felhő* és *Rubos* kívül, *Komlósy*, *Mányai*, *Haidt*, *Vidor*, *Polgár*, *Arkosy*, *Giréth*, *Boda*, *Nemes* játszanak jelentősebb szerepeket. Az operettet *Denzl* Oszkár tanította be és *Rubos* Arpad rendezte, ugyancsak ő tanította be a darabban előforduló táncokat is.

* **Gárdonyi betlehemes játéka Aradon** is színre fog kerülni még e hóban. A *karácsonyi álom* tegnap érkezett Aradra és legközelebb kiosztják a szerepeket.

* **Nőkérdés a színpadon.** Berlinben tegnap a színházak országos egyesülete gyűlésén a nőkérdést tárgyalták, s egyik szónok *Pohl* dr. erősen kikelt azon vád ellen, hogy a színpadi nők maguk között erkölcsstelenebbek, mint a más társadalmi nők. A szónok szerint ez ép oly állítás, mintha azt mondaná, hogy a cukrász a legnagyobb fogyasztója cukorkáinak. Az ülés végén elhatározták, hogy az egyesületben a női tagok szenvedő és cselekvő választóképességgel bírnak.

* **Szendrey és Komjáthy cseréje.** Az utóbbi időben színész körökben erősen tartja magát az a hír, hogy *Szendrey* Mihály kassai és *Komjáthy* János debreceni színházak virágvasárnapot kezdve színházát cserélnek s már a tavasztól kezdve *Kassán Komjáthy János társulata* játszana, míg *Szendrey* Debrecenbe menne. Maguk az érdekelt igazgatók azonban nem nyilatkoztak.

* **Monstre hangverseny.** Nem a rendes szólasformát használjuk, midőn azt mondjuk, hogy a vasárnapi hangverseny iránt az egész városban nagy és élénk érdeklődés mutatkozik. Már rendkívül nagy számban keltek el jegyek és majdnem minden helyre történtek előjegyzések. Előre látható, hogy a vasárnapi hangverseny hallgatóságát városunk legelőkelőbb elemei fogják képezni. A főpróba ma este lesz. Az előadásra kerülő zeneműveket a próbák hosszú sorozatán át a legkisebb és legfinobabb részletekig dolgozták ki, úgy, hogy a hangversenyen az előadandó művek zenei szépségeit teljes pompájukban élvezhetjük majd. A vasárnapi hangverseny — mint már jelentettük — nem délután négykor, hanem fél öt órakor fog kezdődni.

* **Gordonka-hangverseny.** *Földessy* Arnold, a legnagyobb művész, egyike volt ama csoda gyermekeknek, kikből idővel ember vált. Gyermekkorában Budapesten, később a külföldön aratott nagy tetszést bámulatos technikájával, széles öblös tónusával. Az előadó művészetnek eme kiválóságai az idők folyamán pompásan fejlődtek nála és ma már *Földessy* egyike a legkiválóbb gordonkaművészeknek. Aradi hangversenyét e hó 29-én tartja a Fehér Kereszt szálló nagytermében. Jegyek iránt intézkedhetni *Révész* Nándor könyvkereskedésében.

A szepesszombati mandátum.

(A tárgyalás második napja.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 13.

A kir. Kuria II. választási tanácsa *Vavrik* Béla elnökle mellett, *Kelemen* Mór bíró előadásában ma folytatta a tegnap elhalasztott *Nosz* Gyula dr. szepes-szombati orsz. képviselő mandátuma ellen beadott petíció tárgyalását. Dr. *Rottenberg* Márton, az egyik választásvédő ellenkérvényt nyújtott be a Kuriához és ennek tanulmányozása végett halasztották el a petíció tárgyalását tegnaptól mára.

Nosz ellenjelöltje *Kullmann* János volt.

A tárgyalás megnyitása után dr. *Hits* Károly, a kérvényezők megbízottja alaki kifogásokat emelt az ellenkérvény ellen. Egyik kifogása az, hogy az ellenkérvény aláírásai nincsenek törvényszerűleg hitelesítve, második, hogy ellenkérvényezők nem fejezik ki világosan, hogy védik a választást.

A Kuria az alaki kifogásokat elutasította, mire a kérvényezők megbízottja előadta a választás érvénytelenségi okait.

Előadja, hogy *Nosz* Gyula dr. Igló város polgármestere volt és mint ilyen, összeköttetései révén nagy befolyást gyakorolt a kerületi választókra. Bethlenfalva községben oly választókat nyertek meg etetés-itatás által, akik eddig mindig a *Kullmann* választói voltak. Ezek közül többen kijelentették, hogy szívesen adták volna most is szavazatukat *Kullmann* Jánosra, de már ők lakomákon odaigérték szavazatukat *Nosz* Gyulának.

C-ütrőtkbely és Vidernik község lakói szegény tót fuvarosok, a kik az iglói műmalomból élnek. A műmalom igazgatója azzal fenyegette őket, hogyha nem szavaznak *Nosz* Gyulára, elvonja tőlük a munkát. Az utóbbi községben a katolikus tanító a teaplom udvarán beszédet tartott a néphez, a melyben azzal fenyegette őket, hogy mindenkit szigorúan megbüntetnek, aki *Kullmann*ra szavaz. Itt vesztegetés is történt. Egy kereskedő kijelentette, hogy arra fog szavazni, a ki 10 forintot ad neki a voksáért és leszavazott *Nosz*ra.

Mahalfalu és Jánosfalva községekben még az asszonyokat és gyermekeket is etették, itatták *Nosz* kortesei. Fuvardijakban olyan özszegeket osztogattak, a melyekért az egész fogatot megvásárolhatták volna.

Kubach, Szepes-Teplic, Schavnik községek a püspöki uradalmakhoz tartoznak. A

tisztartók, jószágigazgatók, az uradalomból élő szegény akosságot a tőlük nyert előnyök elvonásával fenyegették, ha *Kullmann*ra merészkednek szavazni.

Felsorolt még több községet, amelyekben mindenütt etetés, itatás, fenyegetés, vesztegetés útján birták rá a választókat a *Nosz* Gyulára való leszavazásra. Tanukat sorol fel állításai igazolására és 596, vagy legalább is 185 törvénytelen szavazatot kér levonni *Nosz* szavazataiból. Határozottan állítja, hogy *Kullmann* nyerte el a választók bizalmát, a mit néhány személyes ellensége törvénybe ütközően meg hamisított.

Elnök figyelmezteti, hogy tartózkodják személyes vonatkozású fejtegetésektől, mert gyanúsításával sem a bizonyítási eljárást, sem az ítéletet nem fogja befolyásolni.

Dr. *Hits* felhozta, hogy még a választás napján is óriási vakmerőséggel üzték *Nosz* kortesei a vesztegetést, különösen sógora *Fábry* dr, a ki a választás helyszínén 10 frtotat nyomott a *Kullmann* választói markába, hogy pártoljanak át *Nosz* Gyula táborába.

Kéri a bizonyítás elrendelését és annak el nem rendelése esetén a választás érvénytelenítését.

Dr. *Darvai* Fülöp választásvédő szólalt fel ezután. Kizárólag a védelemmel foglalkozik, az ellenkérvény indokolását védő társa *Rottenberg* Márton dr. terjeszti majd elő. Azt a kérdést teszi fel, vajjon ilyenképen felszerelt kérvénnyel szemben, mely 84 oldalon keresztül csupa mesékkel foglalkozik, van-e helye a bizonyítási eljárásnak? Ellenkezik a törvény világos rendelkezésével, hogy minden konkrét adat nélkül, tisztán kérdőpontokkal bővülő petíció alapján bizonyítás rendeltessék el. Az nem elegetendő, és nem tekintendő bizonyítéknak, ha a kérvényezők képviselője a kérdőpontok légiójához a tanuknak megfelelő légióját állítja.

A kérvény nem szab irányt arra nézve, hogy mily alapon lehetne a vizsgálatot megindítani, a pusztá tanufelsorolás nem konstataálja azt a bizonyítéki elemet, a melynek követelése elengedhetetlen. A petíció alapja: az etetés, itatás, vesztegetés és presszió, de a pusztá szó ennek bizonyítására nem elég, már pedig a vádak megállapítására semmi közelebbi adat nincs. Akkor jár el a Kuria a leghevesebben, ha a petíciót visszautasítja és nem teszi ki a kerületet, a bizonyítás elrendelésével annak, hogy újból pártszenvédélyek üssenek tanyát és a kerület békéje feladassék. A kérvényben felhozott eszközökkel hatni nem lehet, mert okmányyszerű bizonyítékok nincsenek.

Ilyen alapon a választások 99%-át meglehetne támadni. Az ilyen kérvény benyújtása csupán a szerencsére van alapítva. Állithatja, hogy mindazon előfeltételek hiányoznak arra nézve, hogy eredménnyel végződő vizsgálat volna teljesíthető. Kéri a Kuriát, hogy a kérvényt mint alaptalant, utasítsa el, ellenesetben vegye figyelembe a benyújtott ellenkérvényt és annak adataival együtt rendelje el a bizonyítást.

Az ítéletet holnap délelőtt 11 órakor hirdetik ki.

MULATSÁGOK.

(=) **Mulatság Ujpanáton.** Az ujpanáti elemi népisko a tantestület 1901. évi december hó 28-án a szegény iskolás gyermekek felruházására jótékony célu battyubálat rendez. A rendezőség tagjai: *Ehrling* Vende pénztárnok, *Vasóczy* Ferenc titkár, *Urhegyi* Jenő, *Antalfy* Dezső, *Weber* Lajos és *Kempfer* Ferenc.

Karácsonyi álom.

(Bethlehemes Játék 3 felvonásban, előjátékkal. Írta: Gárdonyi Géza. A Nemzeti színház premierje.)

Budapest, december 13

A tisztelt nagyfejű kritikusok összecsapják a kezüket, a fejüket csóváják és szörnyűkődnek.

— Oh, oh! Mi lett az ország első színpadából? Hová leszünk, ha így haladunk?! A magasabb fajú drámából átsaptak a népszínműbe, most már meg okori naivitásokat visznek a Nemzeti színházba!

És az augurok rémülete és szisszentései közben a bor a 35-ik előadásnál tart, jegyet már egy nappal előbb sem lehet kapni, és a színház a zsufolásig tömve van minden Gárdonyi előadáson.

Emlékezem még azokra a kicsinylő és ironikus megjegyzésekre, a miket az igaz rítóság egyes tagjai és több vaskalapos nemzeti színész lett a bor próbái közben.

— Szép kis emelkedés! Súlyedés ez! Haladunk szépen lefelé a lejtőn.

Talán maga Gárdonyi sem bizott darabja sikerében. Csak Beöthy László, az akkor még egészen kezdő „Nemzeti” igazgató állott sziklaszilárdon és bizott rendithetetlenül merész kísérletében. És a közönség igazat adott neki is, Gárdonyinak is.

A népet, a magyar népet igazi lelki világában, gondolkodásában, legsajátosabb szokásaiban megismerni és felismerni azt, hogy a népben gyökerezik az igazi költészet, — ez kellett a budapesti közönségnek. Megértette az intenciót és hálás volt érte.

Gárdonyi is, Beöthy is tovább haladt ezen az uton. Az előbbi irt most egy bájos, falusi színjátékot és Beöthy sietett azt bőkezű költségekkel olyan keretben és olyan kiállításban színre hozni, a minő méltó a Nemzeti színházhoz.

Es ennek a darabnak ismét nagy, talán óriási sikere lesz és én látom már, hogy miként hallgatnak el a nagyfejűek, a vaskalaposok és hogyan bólintgatnak elismerőleg a céltudatos, nemzeti szellemmel telített színházi program beváltására.

Gárdonyi mai darabja naiv, bohókás dolog. Nem egyéb a betlehemi játéknál, a minőt rövidebben, kisebb keretben minden magyar vidéken látni szent karácsony estéjén. Ezt a betlehemes játékot romantikus színezettel elevenítette meg Gárdonyi, úgy, a miként Jézus születését és születésének történetét a magyar paraszt elképzeli.

Maga az előjáték is bájos, eredeti és meglepő.

Bethlehemesek kerülnek a színpad mögé és be akarják mutatni színjátékukat. Az egyik betlehemes és két színész között párbeszéd fejlődik, szabad-e, lehet-e ilyen egyszerű, naiv dolgot az első színpadon előadni.

Végre is abban egyeznek meg, hogy szabad, mert ez is költészet és örök.

S aztán megkezdődik a játék.

Az első felvonás Boldizsár király napkeleti tartományában játszódik — Bál Isten ünnepén. A bálvány szobor hirtelen ledől s az égen egy csillag jelenik meg. A jók elmondják, hogy ez a csillag a Messiás megérkezését jelenti. Es erre megindul a 3 fejedelem a Megváltót keresni. Ebbe a keretbe romantikus szerelmi történet szövődik be, a melynek folytatása és befejezése van a következő felvonásokban.

A II. felvonás váratlanul a magyar alföldi rónaságon játszódik le. Messziről látható a színen Betlehem. Itt az egyszerű nép hírét hallja a Megváltó születésének és elindul Betlehembe.

Itt a szerelmi történet tovább szövődik, mert kiderül, hogy a napkeleti fejedelem fia Tücsök egy fehér ruhás magyar leányba szerelmes.

A harmadik felvonás Betlehembe visz bennünket. A mithikus istállót látjuk Józseffel, Máriával és a kis Jézussal. A 3 király mirbát, tömjént hoz, a nép különféle ajándékkal halmozza el Máriát és a kis Jézust. Péter apostol pedig megjutalmazza a jó sziveket, a szerelmesek egymáséi lesznek, a vak lát, a süket hall, a sánta, béna ép szerveket kap. Szóval mese-szerűen teljesül mindenki vágya.

Ime, ez dióhéjban a Gárdonyi betlehemes játéka. Tessék ebbe beleképzelni Ujházit, Mihályfit, Vizvárit, Gabányit, Márkus Emiliát, Ligeti Juliskát, Hegyessy Marit s a többieket, a jeleseket mind s akkor elképzeld mindenki, hogy minő hatással játszották meg ezt a bájos, naiv történetkét.

A kiállítás gyönyörű, a szereplők egész lélekkel játszanak és míg Gárdonyi újabb, méltó diadalra jutott, lehetetlen nem a legnagyobb elismeréssel szólni Beöthy László nemes ambíciójáról és merészségeért, a mely immár busás jutalmazásban részesült s a mely az ő sikereit is gyarapította, sőt dicsőségére vált.

SPORT.

+ Az aradi tornaegyesület elnöksége értesíti a tagokat, hogy a holnap estére tervezett estély 8 órakor kezdődik a „Millenium” vendéglő külön éttermében.

Hastifusz járvány

egy tanítónőképző internátusában.

(Kórházzá alakított iskola.)

— Az Aradi Közlöny tudóstóljától. —

Arad, december 13

Megbotránkoztató dolgok derültek ki az eperjési tanítónőképző internátusáról. Az intézetben, melynek 132 növendéke van, hatvanan hastifuszban fekszenek, köztük néhány tanítónő is; egy beteg már meghalt, a többiek közül pedig már számosan a betegség előrehaladottabb stádiumában vannak.

Az intézeti orvos, aki egyszermind a kórház főorvosa is, a napokban az a meglepetés érte, hogy egyszerre ötven leány lázról panaszkodott előtte.

A tömeges megbetegedést titokban tartották és tartatták és csak, a mikor már a betegeket a betegszobák nein voltak képesek befogadni, akkor intézkedtek a súlyosabb betegeknek a kórházba való elszállításáról. A súlyosabb esetek láttára az intézet igazgatónője beszüntette a tanítást s az egészségeseknek hitt növendékeket hazaküldte, az enyhébben megbetegedetteket pedig, az intézet helyiségeit kórházzá átalakítva, gondos ápolásban részesítette és részesíti még ma is. Az internátusból irt levelek szigorú ellenőrzése folytán a növendékek utján a tömegbetegedésekről az érdekelt szülők semmi hírt nem kaphattak, a hazabocsájtott növendékek közül pedig már *többen meghaltak.*

Hasonlóan megdöbbentő hír érkezett Kassáról is, ahol meg a kaszárnyákban ütött ki a tifuszjárvány.

A katonai kaszárnyákból a hírek nehezen szivárognak ki, de az a körülmény, hogy 13 tifusz-megbetegedésnek adatai a nyilvánosság elé kerültek, kétségtelenné teszi a bajjárvány-szerűségét.

Az ujaóban kiszivárgott hírek szerint a 13 katonán kívül, akiken a tifuszt megállapították,

még ötvenhat legény fekszik lázban s ezek is tifuszgyanus betegek. Ezekre való tekintetből egyelőre beszüntették a reggeli gyakorlatokat.

Az éj folyamán Kassáról azt is telegrafálják, hogy a tifusz a polgárság körében is fellépett. A főkapitány szigorúan elrendelte, hogy a lakosság csak forralt és szűrött vizet igyék, mert az orvosok véleménye szerint a kutak rossz ivóvize okozta a fertőzést.

A protestáns-bál.

(A közreműködők és rendezők.)

— Az Aradi Közlöny tudóstóljától. —

Arad, december 13.

A közelgő farsang egyik legfényesebb mulatságának ígérkezik a protestáns-bál, melynek rendezősége Arad fiatalságának színe-javából telik ki.

Ha végigtekintünk azon a névsoron, mely a bált megelőző hangversenyen közreműködő hölgyek neveit foglalja magában, és azon, melyben fel vannak sorolva a rendezők nevei, némi fogalmat nyerünk a január 4-én megtartandó bál nagyszabásu voltáról.

A protestáns báira szóló meghívókat most készítette el az Aradi nyomdarezszenyártársaság. A meghívó elegáns és izléses kiállítása mindenkép konkludál a bálnak fényességével.

A meghívóból látjuk, hogy a táncmulatságot egy hangverseny előzi meg, melyen a következő hölgyek működnek közre:

Avarfy Irén, Antalffy Gizike, Boros Janka, Dóra és Matild, Cziffra Emma, Cziffra Irma, Csernovics Olga, Csiki Margit, Edvi-Ilés Lenke és Margit, Embey Ilma, Frint Olga, Farkas nővérek, Flieger Margit, Földes Lujza, Farkas Margit, Gál Irén, Hambeck Rózsi, Kertay Ilma, Korbuly Gizi, Korbuly Ilonka, Köpf Margit, Kosztolányi Margit, Kárász nővérek, Kónya Marianna, Löffler Irma, Löffler Margit, Leitner Berta, Leitner Paula, Molitorisz Mariska, Nesnera Ida, Ottvös Andrea, Réthfalvy Etelka, Rihmer Sarolta, és Aranka, Simon Margit, Sarlot Margit és Márta, Tiszti Kriszta és Pálma, Török Vilma, Varjassy Elza, Vajda Olga, Vizer Márta, Verbos Bella és Mariska, Zikó Lenke.

Azoknak a fiatal embereknek a nevei, kik a rendezést vállalták magukra, a következők:

Ács Sándor, Babiák Nándor, Bacsó Frigyes, Balcsó Antal, L. Bálint Andor, Baross Dezső, Bácskai Béla dr., Bedő Árpád dr., Benedek Árpád, Beniczky Kálmán, Bercsényi Béla, Borotvás Endre, Bozóky Mátyás dr., Bökényi Arisztid, Brötzl János, Csécsy József dr., Csécsy Jenő, Cseresnyés János, Cziráky Márton, Chirke Lajos, Chirke Vilmos, Dálnoki-Nagy Lajos dr., Dániel Dezső, Dániel Endre, Demeter Károly, Dinzl Oszkár, Domján János, Domonkos Gyula, Dörner Emil, Döry Jenő, Éles Simon, Exterde Kálmán báró, Faragó Miksa dr., Faragó Rezső, Farkas Ignác, Fábrián Gyula, Fain József, Felszeghy Károly, Fenyő Béla, Fischer Jenő dr., Földes Miklós, Fülöp Lajos, Gábor András, Gaskó Béla, Gergely László, Görömbey István, Grätz Gusztáv, Groób Jenő dr., Hady Antal, Halmos Oszkár dr., Hanthó Jenő, Haász Antal, Haász Béla, Haty Adolf, Hesch Márton, Heinrich Gyula, Horvay István, Horváth József, Hunyady József dr., Hunyár Algernon, Huszár Odön dr., Institoris István, Isztray Géza, Jakabffy Gyula, Jakabffy Lajos, Jegessy Károly, Jelinek Henrik dr., Joanovics Sándor Kádár József, Kálmán József, Kalmár Lajos Kálmán Mihály dr., Kántor Győző, Kapdebó Lajos, ifj. Keller Gyula, Kell Lipót dr., Kell Lajos, Kemény Szilárd, Kinzl Ernő, Kneffel Béla,

Kol Lajos, Kolumbán Pál, Komjáthy Béla dr., Omlóssy Sándor, Konecz Sándor, Kormos Sár, Kosztka Mihály, Kosztolányi Béla, Kovács József, Königsegg Lajos gr., Kőváros dr., Köpf Kálmán, Kővári Miklós, Kődi Alajos, Krenner Géza, Krenner Zoltán, Lay Gyula, Laczay István, Langer Gyula dr., Lehann Viktor, Lengyel Gyula, Losonczy Zoltán, Ludig György, Lukács Miklós, Máday Sándor, Maghy Elek, Maurer Károly, Mayer Antal dr., Miklóssy István, Mészáros Dénes, Naszády Tibor, Nikodém János, Nilsz Géza, Nikolits Sándor, Neidenbach Oda, Nesznara Aladár, Neuman Károly, Nyiszto Sándor, Ötvös Aladár, Óry Aladár, Palágyi Ferenc, Pálly István, Papp Elemér, Párcz Balázs dr., Pataky Ferencz, Pataky Sándor, Petkó Zoltán, Reiszinger Béla, Ransburg Sándor, Réczy Ödön, Regényi Kálmán, Reinhart Kálmán, Rösinger Ferenc dr., Ritter Lajos, Ifj. Réthfalvy Gyula, Réthfalvy Jenő, Rozvány György, Rózsnyay József dr., Rózsnyay Kálmán, Sándor He, Sárga József, Schäffer Károly, Scheffer János, Schissel József, Seress Barna, Simay István, Sommer Nándor, Speck István, Stauber József, Steiner József, Sugár Jenő dr., Szabó István dr., Szabó István, Szalay Béla dr., Szalay Dezső dr., Szalay Géza, Szalay Károly dr., Szalay Imre, Szántó Gyula, Szeberényi Gyula, Szegő Hugó dr., Szegő Pál Ferencz, Székely Károly, Székely Miklós, Szilágyi Béla, Szta-maray János, Tabakovics György dr., Tapolcsányi Kálmán, Telegdy Lajos dr., Telbisz György, Ifj. Tonesz Ferencz, Tóth Béla, Török Ferencz, Uray József, Uray Sándor, Vajda Iván, Ifj. Varjassy Lajos, Vásárhelyi János, Velcsó Géza dr., Venter Gusztáv, Verbos Árpád, Virágos Sándor, Vojtek Lajos, Vojtek Zsigmond, Weisz József, Zih József, Zima Tibor, Zubor Andor.

HIREK.

Ingyen kenyér!

— Ujabb adományok. —

Arad, december 13.

Két adománnyal gyarapították ma az ingyen kenyérre gyűjtött összeget; mindössze 17 k. 50 fillérrel. Nem következethetünk ebből arra, hogy az adakozási és gyűjtési kedv lanyhult volna, mert a mi közönségünk jótékonyága, nagylelkűsége minden körülmények között változatlan. És szívesen mutatjuk ki ezt a két adományt is, hisz minden fillért, a mi erre a célra érkezik, örömmel fogadunk.

Tudjuk, hogy a mainál jobb napja is lesz a szegényeknek, de azért kérjük különösen gyűjtőinket, hogy minél buzgóbban teljesítsék az önszántukból magukra vállalt nemes munkát. S kérjük ezt annál is inkább, mert a kenyeres bolt megnyitása rövid néhány nap alatt föltétlenül szükségessé válik.

A mai napon Tenner Lajos ur 12 kor. 50 fillért, Krispin József ur pedig 5 koronát voltak szívesek beküldeni.

A begyűlt összeg kimutatása itt következik:

	Korona
Tenner Lajos	12.50
Krispin József	5.—
Mai gyűjtésünk eredménye ...	17.50
Hozzáadva a tegnapi kimutatott 1649.30	
Eddigi összes gyűjtésünk ...	1666.80

Az adományokat a *kiadóhivatal* címére kérjük küldeni.

Gyűjtőivel mindenkinek, a ki hozzánk fordul, szívesen szolgálunk.

— **Plósz miniszter ellenjelöltjei.** Bajáról telegrafálják, hogy Plósz Sándor igazságügy-miniszternek nagy küzdelme lesz a rigyicei kérdésben. Ellenjelöltjei a függetlenségi Lányi Márton és a néppárti Mészáros Pál, azonkívül a szocideldemokraták is zászlót fognak bontani a napokban. A legnagyobb erővel a néppárt szervezkedik.

— **Ujabb botrány Szerbiában.** Sándor király birodalmában a botrányok ismét szaporodtak egygyel. Most az egyszer azonban nem a király a botrány hőse, hanem miniszteriumának két tagja. Waszich Milos hadügyminiszter az egyik, a másik Marinkovich Pál közoktatásügyi miniszter. Ez utóbbi elcsábította a hadügyminiszter nejét, a miért a megcsalt férj Sándor király elé ment panaszra. A király mindkét minisztert nagyon szereti s nem akart igazságot szolgáltatni. Így került az ügy a bíróság elé, hol a hadügyminisztert engesztelhetetlen gyűlölet alapján megszabadították nejétől. A két férfi között nem került párbajra a sor, mert Szerbiában nem szoktak párbajozni.

— **Aradnak nem kell több patika.** Aradváros egészségügyi bizottsága ma délelőtt ülést tartott. Az ülésen szóba került Ruszits István aradi druguistának ama kérelme, melylyel patikajogért folyamodott, hogy azután a vasuti állomás körül gyógyszerterület erigélhessen. Az egészségügyi bizottság avval utasította vissza a kérvényt, hogy Aradnak a vasut körül nincsen szüksége újabb patikára.

— **Magyar főúr a kivándorlás ellen.** Sátoraljaújhelyről táviratozzák, hogy gróf Hadik-Barkóczy Endre ta ornai nagybirtokos elhatározta, hogy az Amerikába való tömeges kivándorlás megakadályozása végett a sztrópkói járásban fekvő birtokai közül csak az erdőségeket tartja meg saját kezelésében, a bérleteket megszünteti és a szántóföldeket, réteket parcellázva a szegényebb nép közt bérbe adja.

— **Tanítók tisztelgése a polgármesternél.** Az Aradvideki Tanítóegyesület ma délelőtt tisztelgett Kovács Vince egyesületi elnök vezetésével Institoris Kálmán polgármester előtt.

— **Házasság.** Menezer A. Adolf pankotai kereskedő folyó hó 17-én esküszik örök hűséget Lövy Elvirának, Stern Henrik muszkai kereskedő leányának Pankotán.

— **A megsértett hadsereg.** Chamberlain angol gyarmatügyi miniszter egy beszédében azt mondta az osztrák-magyar hadseregről, hogy ezek sem jártak el különben Bosznia okkupációjánál, mint ők most Dél-Afrikában. Ezen kijelentés miatt Bécsben tegnap nagy népgyűlés volt, hol több szónok erélyesen tiltakozott Chamberlain kijelentése ellen s határozati javaslatban a gyanúsítást visszautasították.

— **Karácsonyi külön vonatok.** A karácsonyi ünnepek alkalmából várható erős személyforgalom akadálytalan és rendes lebonyolítása, valamint az utazó közönség kényelme érdekében f. é. december hónap 23-áról 24-ére hajló éjjelen a rendes személyszállító vonatokon kívül:

Budapest k. p. u.-tól Győrre.

Budapest k. p. u.-tól Szabadkára és

Budapest k. p. u.-tól Aradig külön személyvonatok fognak I. II., és III. oszt. utasokkal közlekedni.

A győri külön személyvonat este 9 órakor indul Budapest k. p. u.-ból és éjjel 12 óra 95 pkor érkezik Győrre.

A szabadkai külön személy vonat este 9 óra 40 pkor indul Budapest k. p. u.-ból és éjjel 8 óra 30 pkor érkezik Szabadkára.

Az aradi külön vonat este 9 óra 35 pkor indul Budapest k. p. u.-ból és reggel 5 óra 39 pkor érkezik Aradra.

Az említett vonalak állomására utazni szán-

dékozó közönségnek saját érdekében fekszik, hogy a mondott napon ezen külön vonatokat vegye igénybe, mert csak így kerülheti el az ezen különvonatokat követő rendes személyvonatoknál beállni szokott tulsufaltsággal járó kényelmetlen utazást.

— **A szatmári földrengés.** Megirtuk mai számunkban, hogy tegnap déli 12 órakor Szatmáron kelet-nyugati irányú földrengés volt, a mely károkat is okozott. Mint ma telegrafálják, a földrengés következtében a protestáns felső leányiskola falai annyira megrepedeztek, hogy a bennetartózkodás közveszélyes. A tanulást egyelőre be kellett szüntetni. Az éj folyamán érkezett táviratok Rómából is nagy földrengések hírére hozták.

— **Csanádmegye tisztújítása.** Csanádmegye törvényhatósága a jövő kedden, folyó hó 17-én tartja meg általános tisztújító közgyűlését. A közgyűlési meghívót ma bocsátotta ki Návay Lajos dr. h. alispán, amely összesen négy pontból áll. A tisztikar lemondása, a gyűlés tartására ügyész és jegyző helyettesítése, a kijelölt választmány megalakítása, végül a tisztikar megválasztása. A tisztújítás ügyében a szerdai közigazgatási bizottsági ülés után Meskó főispán elnöksége mellett értekezlet volt a vármegyeház kis tanácstermében, melyen az előkelőbb megyebizottsági tagok jelentek meg s képviselve volt Makó város és a vármegye négy járása. Az értekezlet kimondotta, hogy a régi tisztviselők állásaikban meghagyatnak, az üresedésben levő alispáni állásra pedig Návay Lajos dr. főjegyző, a főjegyzői állásra Tóth Józsefet, a második aljegyzői állásra Tarnay Ivort egyhangulag jelölték. A harmadik aljegyzői és a közigazgatási gyakornoki állásra nézve nem történt végleges megállapodás, miután a pályázók még ismeretlenek.

— **Mérnök-választás.** Az alsó-fehér-kőrösi ármentesítő, belvízszabályozó és vízhasznosító társulat Gyulán tartott tegnapi közgyűlésén töltötte be az üresedésben levő szakasz-mérnöki állást. Több pályázó közül, az aradi kir. kulturmérnöki hivatal egyik tagját Küszl Ernő kir. mérnököt választották meg.

— **Az első mérnök doktorok Bécsben.** A bécsi technikai főiskolában tegnap avatták fel az első mérnök doktorokat nagy ünnepségek közepett. A felavatottak Herzog Lajos és Ditz Hugo.

— **Csatorna Aradtól Temesvárig.** Az O. M. G. E. közigazgatási szakosztályában Hieronymi Károly kifejtette csatorna-építési terveit és a többek közt azt javasolta, hogy Aradtól Temesvárig csatorna építtessék és a Maros hajózhatóvá tételék. A szakosztály f. hó 18-án fogja megvitatni e tervet.

— **A szalmapapirgyár iparvasutja.** A kereskedelemügyi miniszter megadta az aradi szalmapapirgyárnak az engedélyt, hogy saját településtől egészen a légszuszogárig tervezett iparvasutját kiépíthesse.

— **Vérezgő plébános.** Főlháborító büneset fölött ítélkezett ma a laioachi törvényszék. Faikar János vesai plébános, aki egyszersmind hitoktató is, brutális testi fenyegetést alkalmazott az iskolában, Legutóbb egy hittani órán több gyermeket véresre vert s ezért a törvényszék elé került. A bírák 800 korona pénzbüntetésre ítélték s egyszersmindenkorra megvonták tőle a hitoktatás jogát.

— **Tűz a debreceni színházban.** Debrecenből írja tudósítónk, hogy az ottani városi színház tegnap előtt este nagy veszedelem fenyegette. A *Svihalok* című operettet adtak szép számu közönség előtt, amikor a második felvonás után szünet alatt, míg a diszitók a színpadon munkájukat végezték, meggyújtott több papírvirág és langja felcsapott a felső diszletekig. Kevesbe múlt, hogy a diszitek tüzet nem fogtak, ami beláthatatlan katasztrófát idézett volna elő. Egyik diszitó lélekjelenlété mentette meg a színházat és a publikumot. Letrán föl-mászott az égő virágokig és kezével tépte le azokat. A közönség mitsem tudott a veszedelméről és nyugodtan nézte végig az előadást.

— **Gáspár betörései Székesfehérvárott.** Az aradi rendőrség nevezetes foglyáról, *Gáspár Lajos*ról még mindig szól a nóta. Alig győzte eddigi betöréseit letagadni, máris új vádcsomót küldtek a nyakára Székesfehérvárról. A mester ugyanis Magyarország összes vidéki városait végigportyáztatva, Székesfehérvárat sem akarta utjában mellőzni s néhány betörést ott is eszközölt. Erről szól az az aktacsomó, melyet ma a székesfehérvári rendőrség az aradi kapitánysághoz küldött.

— **Közgyűlési vonat.** Csanád vármegye december hó 17-én általános tisztújítást tart s erre való tekintettel az arad-csanádi egyesült vasutak 4. számú személyvonata december hó 16-án Aradig, 1. számú személyvonata pedig december hó 17-én Aradról fog közlekedni.

— **Lelőtt csábító.** A régi népszínművek ismert meséjére emlékeztető hirt telegrafálnak Kassáról. *Szilky* János leányaival parasztleány léltette *Sós* Béla földbirtokosnak László nevű fiát, mert a szeretőjét elcsalta tőle. Szilkót a csendőrség elfogta és az ügyészségre kísérte.

— **Munkások vasárnapja.** Az Aradi nemzeti szövetség munkáskezdő intézménye vasárnap, f. hó 15-én délután 4 órakor a templom-utcai polgári fiúiskola dísztermében tartja negyedik szórakoztató- és szakelőadását, melynek műsora a következő: 1. Szavallatok: a) *Kenderessy* József, b) *Szappanos* Lajos. 2. Szakelőadás. A délafrikai burokról. Tartja *Dani* János. Az előadást vetített képek bemutatásával *Rozsnyay* Kálmán illusztrálja. Belepés díjlan. Ezen előadásra Aradváros hazafias iparosságát és munkáit ezután is meghívja a munkáskezdő intézmény elnöksége.

— **Római aranybányák Erdélyben.** Beszterce-Naszód vármegyében, *Borgo-Beszterce* határában, *Delbidán* nevű hegy van, mely arról nevezetes, hogy már a rómaiak idejében híres volt bányáiról, melyek által e vidék állandóan összefonódásban állott a Kelet népeivel. A 17. században, valószínűleg a küzdelmes és háborús idők folytán a bányák műveletlenek maradtak s azóta pusztulásnak indultak. A múlt század közepe táján egyes vállalkozó szellemű egyének kutatni kezdtek a bányákban, de legtöbbször anyagi erők hiányában újra abban hagyták a munkát. Most végre a szamosvölgyi vasut két főtisztje megszerezte a kutatási engedélyt s fáradozásukat fényes siker koronázta. A talált s elemzés végett beküldött ásványminták oly dúsz aranytartalmuak, a melyek valószínűsége unicumai a mai bányászatnak. Egy élelmes angol társaság máris értekezésbe lépett a kutatókkal, a kiktől a jogot megszerezni szeretnék. E váratlan fölfedezés bizonyára új irányt jelent e vidék gazdasági életére.

— **Megszökött kereskedők.** Megirtuk, hogy *Budie* Ede diáttaru-kereskedő, akinek a Váci-utca 7. szám alatt volt üzlete, áruraktárát egykét héttel ezelőtt eladta s aztán eltűnt a fővárosból. A megszökött kereskedőnek azelőtt Bécsben, a Grabenen volt *Maison Blanc* cég alatt nagy áruháza és sikerült kereskedelmi tanácsosi és udvari szállítói címeteket is kapnia. A bit-lezők fenyegető feljelentést adtak be ellene, amelynek alapján Budiet a rendőrségnek ki kellett volna hallgatnia, azonban még jókor eltávozott Budapestről és egy ideig *Montekarlóban* volt. A károult fővárosi hitelezők most a bűnvádi eljárás folytatathatása és a szökevény hazahozására szükséges költségét maguk rakták össze s így a fővárosi rendőrség legközelebb kieszközli *Budie* letartóztatását és visszazállítását. — A második megszökött kereskedő, aki egyben földbirtokos, *Straszburger* Ármint, kiről többször írtunk. A bíróságok előtt s s börtönben most kezdik tárgyalni azokat az ügyeket, amelyeknek elintézésé előtt *Straszburger* hirtelen idegenre távozott. Csak két nappal ezelőtt jelent meg ellene egy idézés a hivatalos lapban s a budapesti áru- és értéktőzsde ma ugyanott közli, hogy *Kohn* Adolf és társa budapesti olajgyáros cég fölperesnek *Straszburger* Ármint földbirtokos alperes ellen 8920 korona, 94 fillér. tőke s járulékaik iránt indított keresé-

tének tárgyalására batárnapul 1901. évi december 19. napjának délelőtti 11 óráját tűzte ki. A bíróság fölhívja az ismeretlen tartózkodású *Straszburger* Ármint, hogy ügyének célszerű védelme iránt a részére ügygondnokul ezenel kinevezett dr. *Moógor* Károly ügyvédet kellőleg utasítsa, esetleg a kitűzött tárgyalásra személyesen, vagy meghatalmazott által megjelenjen, mert különben ebbeli mulasztása következményeit önmagának tulajdoníthatja. — Ha *Straszburger* még ezek után sem fogja szükségesnek tartani, hogy jelentkezék, akkor bizonyára nem fél már a következményektől, amelyek a „mulasztásból“ rája bárulhatnak.

— **Farkas elől a távirtdaoszlopra.** Bártfáról egy vasuti ór izgalmas és veszedelmes farkaskalandjáról írunk: *Kovartek* József vasuti ór ugyanis a bártfai eperjesi vonalon elindult *Raszlavica* felé, hogy a maga vonalszakaszát bejárja. Egyszerre észrevette, hogy a nagy hóban egy ordas kullog utána. A megrémült vasuti ór ijedtében egy távirtdaoszlopra mászott, a melyet az ordas fogait csattogtatva körülugrált, de felkuszni rá már nem tudott. Egy óráig tartó borzasztóan kínos helyzetéből *Uzslár* Ottó báró mentette meg a vasuti ór, aki arra felé lovagolván, rálőtt az ordasra, a mire az elmenekült.

— **Vendéglő sör nélkül.** Londonban egy emberbaráti dologra készülnek. E hó 14-én ugyanis a *Stepney* városrészben a munkásosztály részére, egy sör nélküli vendéglőt nyitnak meg. A humanus intézet potom áron jó étellekkel — de minden szesz ital nélkül — fogja kiszolgálni a szegény munkásosztályt. — Az antialkoholisták nagy eredményt remélnek elérni ezáltal. A vendéglő különben egész csinosan van berendezve. A bútorok fényezett fából valók s a fényezett téglafalakat máltai kereszték díszítik. A falak mentén padok vannak, előttük kicsiny asztalokkal s szemben kis székekkel. A konyha a föld alatt van s naponta ezer ember részére főzhetnek benne. Vasárnaponként a munkásasszonyok csekély díj ellenében ott süthetik meg az obligát ürücombot s azonkívül főzeléket, puddingot és pastétótot olcsón kapnak. Földszint van egy nagy kávéterem, az étterem és az „ívó“. a hová a munkások bevihetik szerény ebédjüket, melyhez nagyon olcsón kapnak théát, kávé, vagy kakaót. Van azonkívül egy szórakozó terem is, melyben társalogni, olvasni és dohányozni fognak. Ebben a teremben esténként fölolvadásokat szándékoznak tartani, vagy mulatságokat rendezni. Az emeleten van a „vörös szoba“, melyben vasár- és ünnepnapokon lelkiájtatosságokat fognak tartani. Az egész épület 200 000 koronába került. A walesi hercegi pár nagyon érdeklődik az intézmény iránt s egész halom szép képet küldött a falak díszítésére. A királyné pedig az ő és a király arcképét küldte a „vörös szoba“ díszére.

— **Párbaj burgonyával.** Baderslebenben két gyümölcskereskedő borozás közben összeveszett, s elhatározták, hogy párbajt vívnak egy eddig ismeretlen vivőeszközzel — burgonyával. Tizenöt méternyire állottak fel a felek. Mindegyik előtt 25—25 burgonya s elkezdtek egymásra dobálni. Az eredmény mindkét részről hat-hat kék folt volt az arcon.

— **A betegek házassága ellen.** Csehországban az orvosi kamara ülésén *Haskovits* dr. indítványt terjesztett elő, hogy irjanak fel a kormányhoz aziránt, hogy a házasságok előbb orvosilag vizsgáltassanak meg s ha csak teljesen egészségeseknek találták, engedjék meg nekik a frigykötést.

— **Egy város veszélyben.** Mint Kassáról jelentik, ott tegnap néhány gázgyári munkás vigyázatlansága folytán könnyen veszedelmessé válható szerencsétlenség történhetett volna, a melynek csak a tűzörség gyors megjelenése vette elejét. Az utcai gázcső-javítási munkálatnál gondatlanság folytán ugyanis meggyult a csövekben levő gáz, mely ha égve tovaterjed s a munkások a csövet idejekorán ki nem szakítják a földből, talán a városban mindenütt felrobbantak volna a gázcsövek. Az egyik cső-

ből kiáramló légszész meggyuladt s óriási zágal égni kezdett. Az utolsó percben zárták a vezeték s a rögtön megjelent tűzoltók üzlet eloltották.

— **Betörő egyetemi hallgató.** Lipcsében nap egy jogászt betörésen csíptek rajta egyetemi hallgatót letartóztatták. A ma jól megfélekedezett fiatal ember a rendőrségi g-dában várja méltó büntetését.

— **Krüger új tartózkodási helye.** A bok nagy elnöke tegnap a legnagyobb csonon utazott el *Hilversumból* új lakásába *Utrecht*. Az elnököt *de Lontar* tanár várta *Utrecht*ben, kinek üdvözlő szavaira megjegyezte, hogy a burok ügye még nincs veszve, az Isten őt győzelemre fogja segíteni.

— **A burok és a bicikli.** Hogy a burok ment elkövetnek a hareban való tökéletes-sökre, azt élénken bizonyítja a következő dóm eset: A *Magalies* hegyekben, *Pretoria* környékén egy angol biciklis őrjárat ment át a völgyön, amikor hirtelen tüzelés akasztotta meg őket utjokban és csakhamar burok jönnek s mindenfelől:

— Föl a kézzel! — kiáltotta egy hársány bang.

Az angolok nem gondolhattak ellentállás és hamarosan megadták magukat. A burok pedig nagy örvendéssel közeledtek a biciklihez, hogy megvizsgálják ezen előttük szokott gépeket. Aztán meg is próbálkoztak a biciklizéssel. — *Oreg* fiúk voltak amugy is ezek a boerok, a szükséges rugalmasság hiányzott belőlük, s mesterük sem volt, aki kioktassa őket, szóval alig múlt el egy negyedóra s a bicikli kigömbülve heverték a földön. A boerok ezt látva, összetörték a bicikliket, hogy teljesen hasznavehetetlenekké váljanak, aztán elszedve az angoloktól a fegyvert, szabadon bocsátották őket.

— **Gombház, ha leszakad . . .** A divat székhelyén, Londonban részvénytársaság van alakulóban, mely az eddigi gombolástól eltérő, ugynevezett szoros erősítőt fog divatba hozni s azzal a fölvarrható gombot teljesen nélkülözhetővé akarja tenni. Ez az új találmány állítólag nagyon célszerű kis apróság. Ha egyszer a kabáttra vagy nadrágra erősítették, onnét többé el nem távolítható és oly szorosan tartja össze az egybetartozó részeket, hogy azok teljesen és csinosan záródnak. A fölvarrható gomb számtalan hátránya ezzel teljesen eltűnik a ruhákról s az annyira kellemetlen gombleszakadás végképpen megszűnik. Az új erősítő kivált sportruhákra lesz alkalmas, s az automobile-üléseknél, hol a levegő erős nyomása még a gomblyukon is áthatol, megbecsülhetetlen szolgálatot tehet. — Mindez persze nagyon szép, de a reform tönkresilányit egy szép magyar nótát. Mert ki merné majd ezután énekelni: Gombház, ha leszakad, lesz más . . .

— **Névmagyarosítás.** *Herold* Alajos aradi lakos nevével belügyminiszteri engedéllyel „Halmos“-ra változtatta át.

— **Egy mecenás zavarban.** *Manners* angol operaigazgató 250 fontos pályadíjat tűzött ki operákra. Az egyik pályadíj angol szerzőnek van szánva, a másik idegennek. Nagy nehézségek árán sikerült neki nemzetközi zsűrit összeállítania, de a fáradozó-ának most keserves a gyümölcse. Több pályázó ugyanis levelet intézett *Manners*hez, amelyben kifejtik neki, hogy az 5000 forint bizony édes-kevés pályadíjnak. A librettoért a pályadíj kétharmadát előre kell fizetniök, tehát ha meg is nyerik a díjat, alig marad valamijök. Most *Manners* nyílt levélben válaszol ezekre a panaszokra. Emlékeztet arra, hogy az a díj, amelyet *Mascagni* a *Parasztbecsülettel* nyert, 1500 korona volt és hogy a jutalmazott operának az előadása, amelyre kötelezi magát, a szerzőknek fényes kárpótlást fog nyújtani. Végül arra ajánkozik, hogy ingyen bocsát rendelkezésükre librettót. A zeneszerzők ebbe belemennének, de most a

librettóírók zúgolódnak. Es szegény Mannerns most már igazán nem tud kibuvót találni ebből a kellemetlenségéből.

— **Közeledik a karácsony!** A közönség szives figyelmébe ajánlom *Ruzsonyi* Endre férfi és női divat üzletét a Hungária-kávéház mellett ahol bárki jutányosan szerezheti be házi szükségletét, mert 1902. év január hó 1-től üzlete felosztása miatt hatóságilag engedélyezett vég kiárusítást rendez, ezért az üzletben levő áruk, már most minden elfogadható áron lesz kiárusítva.

— **A helybeli és vidéki vevő-közönség** becses figyelmébe ajánljuk a szolid ismert *Nádlér* Lajos női- és férfi-divat üzletét, hol a karácsonyi idényre külön osztály rendeztetett be, leszállított árakkal, hol minden alkalmas ajándék-cikkek kaphatók, ugy-mint: egy ruha disszel, már 108 krajcártól, egy tucát zsebkendő 65 krajcártól, egy kötény már 21 krajcártól stb. minden más cikkekben is, valamint maradék eladás.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x — A nagyérdemű közönség** b. figyelmébe ajánljuk a helybeli szolid és törekvő *Czigelbrier* Győző vaskereskedő céget vaskályhák, takaréktűzhelyek, konyhaedények, gazdasági cikkek és mindenemű szerszámok bevásárlása céljából.

— **x — Festészeti műterem** nyílt meg amateur-iskolával kapcsolatban, a Szabadság-tér 10 sz. Schreyer-ház első emeletén 16. ajtó, november 3 án *Millye* Kálmán akad, festő és *B. Ujváry* Ernő vezetése alatt. Festészeti megrendeléseket, nevezetesen *arcképet*, úgy természeti ülés, mint fénykép után a legjobban s jutányosabban készítenek, nemkülönben megrendelhető minden más tárgy *festmény*, mint *táj, csendélet, szalon és egyházi kép*. A közelgő ünnepekre sok rendelés történik, miért is kéretnek a t. rendelők rendeléseiket inkább előbb megtenni, hogy azok idejére elkészíthetők legyenek. *Tanítványok* a festészet minden ágából a legjobb kiképzést nyerhetik. Rendkívüli előny az, hogy a tanítvány a műtermet mindennap minden időben veheti igénybe. Hetenkint kétszer előadják a szemléleti látzattant, melynek tudása nélkül jól rajzolni lehetetlen. Fölvételnek oly ideiglenes tanítványok is, kik valamely ajándéktárgyakat akarnak meglepetésül készíteni. Dilettáns munkák készítésére esti tanfolyam 5—7 ig villanyvilágítás mellett. Hölgyek részére teljesen külön terem. Tanítványok fölvételnek minden nap.

Családi dráma az erdőben.

(*Gyilkos kőszőrűs.*)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, december 13

Janatka József, a temesvári közalapítványi uradalom főerdésze néhány nappal ezelőtt nagyszabású hajtóvadászatot rendezett a *szirbovai* erdőben, melyen közel huszan vettek részt. Déli 12 óra tájban a társaság pihenőt tartott és megebédelt.

Ekkor a hajtók egyike egy közeli bozótba tért, hol egy félig meztelen női holttestre bukkant. A halott arca, lábai és karjai, valószínűleg farkasok által, le voltak rágva. A holttest közelében pedig egy száraz fűből kötött csomag volt egy fatörzsre felkötve, melyet valószínűleg a gyilkos helyezett oda utmutatoul.

A társaság körében természetesen nem kis izgalmat keltett az eset és azonnal jelentést tettek róla a hatóságnak. Csakhamar kijött a helyszínére *Porutiu* Emil dr. tb. főorvos, aki a holttestet a *szirbovai* sirkert halottas házába szállíttatta.

Másnap *Kotócz* Pál temesvári vizsgálóbíró jelenlétében *Szigeti* Henrik dr. törvényszéki orvos és *Porutiu* dr. tb. főorvos felboncolták a holttestet és megállapították, hogy a szerencsétlen nő gyilkosságának esett áldozatul. A gyilkos előbb megfojtotta áldozatát és csak azután szurkálta össze, amit abból lehet kö-

vetkeztetni, hogy magában a testben találtak még nagyobb mennyiségű vért. Mindenütt, hol szúrásai sebek tátongtak, apró álatkák rágicsáltak már a holttesten, míg a végtagok, mint pl. a kezek érintetlenül maradtak. A gyilkos, amint később kiderült — az áldozat nyakát is keresztül metszette, amit azért nem lehetett eddig megállapítani, mert a holttest nyakát a szoros értelmében lerágták az állatok.

A csendőrség ez adatok alapján nyomozta a gyilkost, ami annál nagyobb nehézségekbe ütközött, mert a boncolás eredménye szerint a gyilkosság már több mint két hét előtt történhetett.

Végre mégis egy pásztorfiu vezetett a helyes nyomra. A fiu ugyanis előadta, hogy mult hó 27-én, miközben ő a nyáját legeltette, egy párt látott az erdőben, kik látszólag heves vitában voltak egymással. Határozottan látta, hogy az erdőben ketten voltak és hogy a férfi később egyedül, egy batyuval kezében, jött feléje. Meg is szólította, mire a férfi nagy izgatottan kérdezte tőle, hogy látott-e valamit; a pásztorfiu nemmel felelt. Erre az ismeretlen sietve távozott.

A fiu személyleírásából feltehető, hogy a gyilkos azonos Mayer Sebő nickyfalvai illetőségű közsőrüssel, aki Temes és Buziás között vándorolt közsőrü-szerszámaival és üzte mesterségét. Állandó lakhelylyel Temesvárott bír. Vándorlásai közben rendszeren felesége kísérte, kivel nem a legjobb viszonyban élt, mert mindkettő állandóan részegeskedett.

A boncolás még megállapította azt is, hogy a szerencsétlen asszony áldott állapotban volt.

Az eltűnt gyilkost a csendőrség erélyesen nyomoztatja.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **Csalással vádolt bajnok.** Biegelbauer Árpád, a Magyar Uszó Egyesület tagja s hatszoros bajnok, a mult évi németor-zági uszóversenyeken részt akart venni, de mint fővárosi hivatalnok szabadságot nem kaphatott, tehát beteget jelentett s Dániel név alatt nevezett a manheimi uszóversenyre. Dacára, hogy a föltételekben nem volt az tudomásul adva, hogy külföldi nem vehet részt a versenyen s bár Manheimban nagy plakátokon hirdették, hogy a Budapesti Magyar Uszó Egylet is nevezett, — mégis előbb megtagadták a versenyzést s csak később vették fel a manheimi uszó egyletbe s engedték meg neki, hogy részt vehessen „versenyen kívül.” A verseny megtörtént s Biegelbauer Dániel elsőnek jött be a manheimi uszó egylet aegise alatt, azonban a hesseni nagyherceg 300 márkás díját, egy ezüst serleget, nem kapta meg. A klub kárpótolni óhajtván őt, a dicsőség jutalmazására egy ezüst szarut ajándékozott neki s fölkérte, hogy a dessauai és frankenthali versenyeken is, mint klubtag versenyezzen. Tényleg egy hónapig kinn időzött Biegelbauer, a saját költségén vett részt a versenyeken s egyik dicsőséget a másik után aratta, — a díjakat azonban sehol fel nem vette. A klub nagy ünnepélyt rendezett tiszteletére s német szokás szerint ünnepélyes csókolózás mellett bucsúztak el tőle. A napokban aztán egy furcsa bejelentés érkezett be a manheimi uszó egylet elnökétől, család vétsége miatt emelve vádat Biegelbauer — Dániel ellen, visszakövetelte az ezüst szarut ajándékot s a klub által befizetett tétet, azon a címen, hogy nem tudtak, miszerint Dániel — tulajdonképpen Biegelbauer.

Ma volt ez ügyben a tárgyalás a budapesti büntető járásbírósnál Jandl albiró előtt. A

tárgyaláson, — amelyen a panaszos klub nem jelent meg — Horváth Zoltán dr. volt az ügyészi megbízott. A tárgyaláson kitűnt, hogy a manheimi uszó egylet elnöke s a klub tagjai is tudomással bírtak arról, hogy Dániel tulajdonképpen Biegelbauer. Mivel az álnév használata a versenyeken különben is szokásos, anyagi előnyöket pedig Biegelbauer nem is akart elérni, a tárgyaló albiró Biegelbauer ellen a tovább: eljárást beszüntette.

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDÉS.

Aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 13.

Az időjárás hidegebb, a fagy is jobban tart már, de a higgany 2° hidegnél többet nem mutat.

Havat várnak gazdáink vetéseikre, hogy az takarva és védve legyen az esetleg bekövetkezendő erősebb fagy ellen.

A hetipiac csak tengődik, néhány száz métermázsza behozatalával, míg az árak magasságánál fogva a kereslet jó.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, *korona* értékben:

Buza I-ső minőségű 7.80—7.90.

Buza közép minőségű 7.60—7.70.

Tengeri 4.35—4.40.

Rozs 6.30—6.40.

Arpa 5.20—5.30.

Zab 6.80—6.90.

Az irányzat változatlan.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— December 13. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Oreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 92 — 98 fillérig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 91 — 92 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 91 — 92 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 290 kilogrammon fe.üll súlyban — fillérig. Közép páronként 240—250 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachi) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban 88 — 90 érig. Közép páronként 240—260 kilogramm súlyban 86 — 88 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 84 — 86 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak súly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm súlyra fillérekben értendők. Szokászerűleg a hízott sertések teljes (brutto) súlyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (elő) súlya vétetik irányadóknak.

Sertéselészatszám. December hó 10. napján volt készlet 31,966 darab, december hó 11. napján felhajtattott 588 darab, december hó 11. napján elszállítottott 820 darab, december hó 12. napján maradt készletben 31,672 darab. Üzlet: Csöndes.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti Áru- és értéktőzsdém.

Budapest, december 13.

Magyar aranyjárdék 40/0	118.90
Magyar koronajárdék 40/0	94.20
Magyar arany 41/20/0	131.90
Magyar ezüst 41/20/0	100.70
Magyar keleti vasut	118.75
Magyar földtehermentesítési kötvény	93.—
Magyar italmegváltási kötvény	190.—
Horvát-szalvon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyereleménysorsajegy kölcsön	176.—
Tisszaszabályozási és szagedi kölcsön	146.—
Osztrák papírjárdék	98.75
Osztrák járdék ezüst	98.75
Osztrák járdék arany	118.90
Koronajárdék	95.75
1860-iki Allamsorsajegyek	141.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1590.—
Magyar hitelbank részvény	668.50
Osztrák hitelbank részvény	668.50
Osztrák-magyar Államvasut	650.—
20 frankos arany (Napoleonador)	19.05
Német birodalmi márika	117.17
London	239.35
Paris	95.23

S z e s z ü z l e t.

— December 13. —

Mai jegyzéseink: Készárt nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter vő, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárított moslók: 12-80-13- korona mmásanként

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása —
Budapest, december 13.

Déltőzsde. Buzakínalat mérsékelt, a vételkedv korlátolt. Bányadt iránzat mellett 14.000 métermázsza került forgalomba, 2½ fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanevek bányadtak. Időjárás borús.

Zárul 12 órakor:

Buza 1902. áprilisa	8.66—8.67
Rosa 1902. áprilisa	7.34—7.35
Zab 1902. áprilisa	7.43—7.44
Tengeri 1902. májusa	5.49—5.51
Repce 1902. augusztusa	11.95—11.75

Zárul 5 órakor:

Buza 1902. áprilisa	8.64—8.65
Rosa 1902. áprilisa	7.38—7.39
Zab 1902. áprilisa	7.44—7.46
Tengeri 1902. májusa	5.49—5.51
Repce 1902. augusztusa	11.65—11.75

Zárul 5 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	653.50
Magyar hitelrészvény	668.50
Lezámitolóbank részvény	423 —
Rima-Murányi vasmű részvény	475 —
Osztrák-magyar államvasuti részvény	657 —
Köszuti vasut	593.50
Városi villamos vasut részvény	293 —

REGENY-CSARNOK.

A karvalyok vére.

— Regény két kötetben. —

Írta: **Theuriet André.** (71)
(Vége.)

XIX.

A nyári napok visszatértek. A júniusi szép reggelek ezüstös fénye elterül a courtili erdőn, a mureti domb tejfőjén, az Egronna völgyében. A la joubardiéri völgykatlanban, hol a vete-ményes kert végződik s a mező kezdődik. Etienne festőállványa előtt dolgozik, míg lábainál a puha pázsitban két fia játszik, egy három s egy öt éves fürge, szemrevaló fiúcska. A gyümölcsfák ágain keresztül a nap átszűrte sugarakat bocsát Etienne-re, gyermekei napbarnított arcára s nagy szemekre; — Etienne most La Joubardiére korlátban birtokosa Egy évre házassága után Célestin Tiffeneau utánjárásai folytán a Mangars-ház liquidációját bevégezték, s a hitelezők kielégítése után még huszezer frank maradt számára, körülbelül annyi, mint a meny-nyi anyai része volt, s melyet a hitelezők kielégítésére engedett át. Ezen a pénzen megvette a Bailargeonék által bérben birt major-ságot s ott telepedett le Terézdel s öreg nevelő szüleivel együtt. Az 1858-iki Salonban kiállított Falusi temetés érmet s számos megrendelést szerzett számára, minek folytán nyugodtan s függetlenül élhet La Joubardiére-ben. Párisban csak két vagy három hónapig tartózkodik; az év többi részét a Touraine ama zugában tölti, hol kedvére dolgozhatnak, s egészen nejének s gyermekeinek élhet.

Két kis lurkó fia az anyatermészet emlíni szivta magába az erőt s egészséget. Etienne még tanulmányai közben is időnkint csodálva szemléli őket a füben kergetőzni. Körülötte minden derült, minden vidám. A rét magas füve hullámzik s eltemetni látszik az almafák törzsét. A patak csobogása, a rovarok zümmögése, a sárgarigó éneke, a tehének bőgése, a kakas kukorikolása vidám zenében egyesülnek. A rét zódjében a pipacsok pirosanak, a kert sövényének tövében amaranthok, estikék s szegfűk nyilnak teljes pompájukban. A szegfű illata az éró földieper átható szagával egyesül. A málnabokor csipkés levelei alatt éró bogycok pirosanak s cseresznyefák majd leszakadnak a teher alatt. Minden jólétre s bőségre mutat.

A sétány homokján könnyed léptek hangzanak, a málnabokrok gyorsan szétválnak s a nap fényében Teréz jelenik meg. Falusiasan van öltözve, a tourainei főkötő most is fején van, melynek finom szövete csak úgy duz-

zadzik tömött hajától. Olének szelid emelkedése, széles, kerek csipői, vontatott járása arra mutatnak, hogy a két első szülött nem lesz az utolsó s az éros feleség még nem fáradt az anya ág örömeitől. Fekete szemai nedves fényben ragyognak, fehér, egészséges fogai kicsillámlanak mosolya közben, halvány, kerek arca rozsaszinben ég. Félig földetlen karján frissen szedett málnával és földieperrel tele kosarat hord.

Etienne elámul s leteszi festő tábláját, hogy jobban nézhesse nejét. Szerető, elbájolt szemek mosolyogva találkoznak. La Joubardiére árnyas lombjai, Touraine szelid ege alatt, az iratos mező, a gyümölcsfák terhes cseresznyefák, a füben hentergő napsütött arcu gyermekek, e fiatal s termékeny feleség közelében Etienne királyilag boldognak érzi magát. Szive, mint a gyümölcs terhe alatt hajló ág, alig bírja el a nagy boldogságot.

Megindulva néznek egymásra; egy gondolat dagasztja keblüket s nedvesíti meg szempilláikat: a boldogság e telje eléríti őket. Az a titokteljes nyugtalanság fogja el őket, melyet szombat e te szokott az ember érezni gyermekkorában, mikor arra gondol, hogy holnap ilyenkor a vasárnap ünnepének vége lesz s az öröm kelyhe kiüritve.

NAPIREND.

December 14. Szombat. Róm. kath. naptár: Nikáz. — Protestáns naptár: Nikáz. — Izraelita naptár: Sabbat, Mikecz. — Görög-keleti naptár (december 1.): Elig. — A nap két 7 óra 26 perckor, nyugszik 3 óra 52 perckor. — A hold két 8 óra 23 perckor, nyugszik 7 óra 21 perckor. Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 764.1 milliméter, délután 2 órakor 760.4 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° — 10, délután 2 órakor C° + 2.7. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 5, délután 2 órakor DK. 5. — Felhőzet reggel 7 órakor félderült, délután 2 órakor borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 1 milliméter hó.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhébb, sok helyütt csapadék, keleten éjjeli fagy.

Szabadegységi emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület 1-es emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 9 órától délután 6 óráig. Beléptéldj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11½—12½ óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1½—2½ óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Kreklye múzeum helyisége melletti ülésterem.

December 14. Az aradi tornaegyesület társasestélye este 8 órakor (Millennium külön terme.)

December 15. Az Oratorium-egylet és a Filharmonikusok hangversenye (Fehér kereszt.) — Az aradmegyei közösi és közigazgók egyletének választmányi ülése délelőtt 9 órakor, évi közgyűlése délelőtt 11 órakor (Megyeháza.) — A Chewra Kadischa rendkívüli közgyűlése délelőtt 11 órakor (Izraelita hitközség.) — Az aradi székely otthon rendkívüli közgyűlése délután 4 órakor (Vadember.)

December 18. A Kölcsey egyesület fölolvadó-estélye délután 5 órakor (Felső kereskedelmi iskola.)

December 21. A makói uri-kaszinó kalikó-bálja.

December 26. Tombola-estély Uj-Aradon (Martini-vendéglő.) — Az új-panáti állami elemi népiskola tantszűlé-tenek táncmulatsága.

December 29. Földessy Arnold gondokaművész hangversenye délután 5 órakor (Fehér kereszt.)

December 31. Az aradi és csanádi egyesült vasutak főműhely személyzetének Szilveszter-estélye (Millennium külön terme.)

Január 4. Református-bál (Fehér kereszt.) — Az aradi hivatalozgók betegsegélyző- és temetkezési-egylet-ének táncestélye (Kass-vendéglő.)

Január 5. Az aradi könyvnyomdászok egyletének ál-arcos-bálja (Fehér kereszt.)

Január 18. Az aradi mérnök- és építész-egylet estélye (Központi szálló.)

Városi színház.

Bérlet 74. sz. Páros.

Szombaton, 1901. évi december hó 14-én:

A svihákok.

Operette 2 felvonásban, előjátékkal. Szövegét írták: Lindau és Kern. Fordították: Feld Aurél és Mérczi Adolf. Zenéjét szerzette: Ziehrer.

SZEMÉLYEK:

Gilka Adolár Polgár S.	Roland Boda Ferenc.
Mimi, táncosnő Mányai A.	Wondracek Giréth K.
Blitz Fri z Rubos A.	Rodenstein Haidt Margit.
Berta, neje Felhő Rózi.	Muggenheim Komlósy I.
Vednéglős Pelóczy Pál.	Malter Prém Nemes S.
Anna, leánya Vidor Laura.	Kampel Arkossy V.

Kezdete 7 órakor.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi október hó 1-től.)

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felé érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 5.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.50
Erdély felé:	Erdély felé:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsztúról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. g. 10.50
Soborsztúról délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.23	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felé:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felé:
Vegyesvonat reggel 7.12	Személyvonat reggel 8.38
Személyvonat d. u. 4.08	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felé:
Személyvonat reggel 6.25	Borossebesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borossebesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 6.56

Telefon 873. szám.

Házhoz szállít

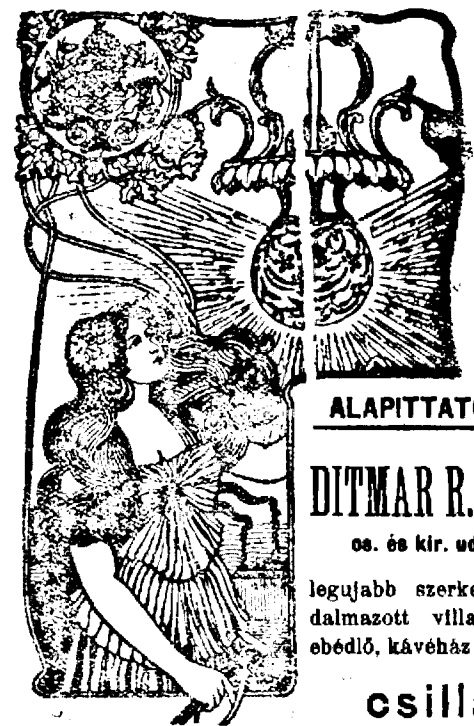
- I. o. fűtőkőszet 3 kor. — fil.
- I. o. fűtőkőszet 4 kor. 40 fil.
- I. o. faszenet . . . 4 kor. 40 fil.
- Vágott fát 1 kor. 80 fil.

Arban.

Hartmann Samu

Boros Beni-tér 1.

A szükséges tüzelőanyag levelezőlapon is megrendelhető.

ALAPITTATOTT 1850.

DITMAR R. Budapest

os. és kir. udv. szállító

legújabb szerkezetű, szabadalmazott villamos szalon, ebédlő, kávéház és vendéglő

csillárai

Gebhart J. és Fia

cégnél

Aradon, Andrásy-tér 16.

kaphatók.

Ugyanott nagyválaszték található: ebédlő, tea, kávé és mocca-készletekből. — Minden egyéb az üveg-, porcellán- és lámpa-szakmába vágó használati- és disz-tárgyakból.

Legújabb!!

„Kaiser“ zinn-edények.

Christofle ezüst evőeszközök.

Berndorfi alpacca-árak.

Telefon-szám: 219.

437.

4065—901. tksz.

Árverési hirdetés kivonat.

A m.-radnai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Suciú János aradi ügyvéd által képviselt, Kocsuban Todor és neje végrehajthatónak, Czuczó Mitru és Czuczó Anna végrehajtást szenvedő elleni 600 kor. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a m.-radnai kir. járásbíró területén lévő, Mondorlak község határában fekvő, a mondorlakai 74. sz. katasteri birtokivben 3351. hrsz. a. felvett telekkönyvezetlen pótkertre 82 korona s a mondorlakai legelő felosztási földkönyvben 161. hrzi számú és ad 281 h. sz. alatt felvett 6492. □-öl telekkönyvezetlen kiosztott legelő illetményre 600 koronában az árverést elrendelte. Felhívának mindazok, kik ezen ingatlanokra tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetnek, igénykeresetüket, ha pedig a vételárból kielégítési elsőbbséget igényelnek, elsőbbségi bejelentéseiket az árve-

reési határnap előtt annál bizonyosabban bejelentésük, mert különben igényeik nem fognak figyelembe vétetni és hogy a fenebb megjelölt ingatlan az 1902. évi február hó 6 ik napján délelőtt 9 órakor Mondorlak község házában tartandó nyilvános árverésen a f. fog. kikiáltási áron alól is fog. Árverezni szándékosan tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3338. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
Kelt M.-Radna, 1901. november hó 14.
A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Polgár,
kir. albiró.

1756

Árverési hirdetés.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint ezen főerdőhivatal ke-
rületében az alább felsorolt vágások fatömegének eladása iránt,
az alábbirt helyeken zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával egy-
bekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni és pedig.

1. A berzovai m. kir. erdőgondnokság irodájában 1901. év
december hó 23-án d. e. 10 órakor a berzovai B. ü. o. musz-
tesdi 20448 k. holdnyi vágásnak fakészlete. Becsár 14260
(Tizennégyezerkettőszázhatvan) korona 70 fillér. Bánatpénz
1426 korona.

2. A valemárei m. kir. erdőgondnokság irodájában 1901.
év december hó 24-én d. e. 10 órakor a valemárei D. ü. o.
1021 holdas vágás fakészlete. Becsár 2294 (Kettőezerkettő-
százkilencvennégy) korona 04 fillér. Bánatpénz 229 korona.

Az árverési és szerződési feltételek a fentmegnevezett er-
dőgondnokságoknál, valamint alólírott főerdőhivatalnál bármikor
megtekinthetők.

Szabálytalanul felszerelt, valamint elkéssetten, vagy táv-
iratilag benyújtott ajánlatok és utóajánlatok el nem fogadtat-
nak és az ajánlatok választása, vagy elfogadása felett a kincs-
tár tetszés szerint rendelkezik.

Lippa, 1901. évi december hóban.

Magy. kir. főerdőhivatal.

1755

(Utánnymás nem díjazatik)

Tisztelettel értesitem szeretett Arad városunk nagyrebe-
csült lakosságát, a közel és távolból hozzánk szívesen járó
közönséget, hogy üzletemet a közelgő

**karácsonyi szent ünnepekre
a legújabb**

ajándékok különlegességeivel

szereztem fel,

miért is annak szíves megtekintését kérem és maradtam
Arad, 1901. december hó.

Kiváló tisztelettel

1759

MARESCH GYULA,

báró Bohus István ur házában, Atzél Péter- és Zrinyi-utca
sarkán, a színház főbejáratával szemben.

Női-kalap divatüzlet átvétel.

Nagyérdemű hölgyközönség!

Van szerenésünk a helybeli és vidéki hölgyközönség nagy-
becsű tudomására hozni, hogy a rég óta fennálló, legjobb hir-
névnek örvendő elsőrangú Lux Jozefa tulajdonát képezett

Női-kalap divattermet

Andrássy-tér 22. sz. alatt

**átvettük és azt LUX JOZEFA utóda cég
alatt tovább vezetni fogjuk.**

Támaszkodva számos éven át a téren szerzett tapaszta-
latainkra, valamint az eddig irányunkban tanúsított jóindulatú
pártfogásba, reméljük, hogy új üzletünkben is nagybecsű tá-
mogatására számíthatunk.

Készítünk és raktáron tartunk mindennemű párisi és bécsi
modellek szerint készült **női kalapokat.**

Elvállalunk **tollfestéseket, kalapfestéseket,
formálásokat, átalakításokat** valamint mindennemű
javitásokat.

Gyászkalapok

legjutányosabb áron pontosan készíttetnek.

A nagyérdemű hölgyközönség becses pártfogását továbbra
is kéri

Tisztelettel

1378

KOCH RÓZA és TÁRSA.

Téli kabátok.

Az előrehaladott idény folytán a nagy válasz-
tékban készletben lévő őszi és téli

férfi-, fiu- és gyermekruhák

leszállított áron alól lesznek kiárusítva

KASSOWITZ FÜLÖP ruha-üzletében

Andrássy-tér 9. sz.

1476

Az üzleti berendezés és butorzat szintén eladó.

Utazóbundák.

Öltönyök.

Felöltők.

Városi bunda.

Havelok.

4 frt 34 egy finom üveg-készlet, mely 41 darabból áll, és pedig: 12 vizes pohár, 12 boros pohár, 6 likör pohár, 1 vizes üveg, 1 boros üveg, 1 likör-üveg, 6 kompót-tányér, 1 kompót-tál, 1 csemege-állvány, összesen 41 drb.

6 frt 45 egy hat személynek való ételkészlet, legfinomabb karlsbadi porcelánból, festett és aranyozott díszítéssel, mely 26 darabból áll és pedig: 6 lapos-tányér, 6 leves-tányér, 6 csemege-tányér, 1 levestál fedéllel, 1 peccenyetál, 1 főzeléktál, 1 salátatál, 1 tésztatál, 1 saucetál, 1 sauce-alja, 1 sütőtartó, összesen 26 drb.

3 frt 95 egy legfinomabb valódi karlsbadi virágos és aranyozott kávé vagy teakészlet, mely 15 darabból áll, és pedig: 1 kávé- vagy teakanna, 1 tejeskanna, 1 cukorkatartó fődéllel, 6 csésze, 6 tányér, összesen 15 drb. Meg nem felelő tárgyak visszavételnek. Ládájukkal együtt az utolsó vasuti állomásig szállítottatnak.

Szabó Albert

üveg, porcellán és lámpa raktára

Arad, Atzél Péter-utca I. szám.

Írjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása legalább egy koronára kerül és 20 szó lehet, minden további szó 4 fillérbe, vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A kis hirdetések előre fizetendők. Ár-

tesítéseket a kiadóhivatal ad; levélnyi kérdésekhez a válaszra való bélyeg melléklendő. Telefon ártesítéseket nem ad a kiadóhivatal.

Karácsonyi és újévi ajándékoknak alkalmas

fényképek
KLAPOK ALAJOS
Arad, Minorita-palota (Templom-utca)
kaphatók. 1712

Telefon 438.

1000 és 1000

különböző ékszerárgyak és órák érkeztek a karácsonyi és újévi ünnepekre

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerészhez

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Alkalmi bevasárlás folytán a legolcsóbb eladás. — Arany, ezüst tárgyak és zálogjegyek a legmagasabb árbax megvételnek.

Egy tanuló felvétetik.

Utbaigazítással, tanácsccsal

szolgál, minden képzelhető

teendőket elvégez, okmányokat megszerez

miniszteriumoknál, bármely hatóságnál, jogtanácsosa segélyével bíróságoknál, katonai, anyakönyvi, telekanyvi, illeték, adó, ipar, utlevél, nagykorúsítás, örökbe fogadás, törvényesítés, honpolgárság, illetőség és megsemmisítési ügyekben.

Örökségek, követelések, letétek értékesítése. 1501

Szeszgyáraknak, Contingens, új iparvállalatoknál engedély a állami kedvezmény kiadására. (Sokoldalú tapasztalat. Pontos kiszolgálás. Méltányos díjazás). Rémi és Kormos. Budapest, régi posta-utca 10.

Ha olasz

vivószereteket

akar vásárolni, forduljon bizalommal a legolcsóbb bevasárlási forráshoz. 1506

Weinberger Izidor

Budapest,

IV., Váci-utca 34.

Karácsonyra vegyen

legjobb minőségű

Singer-varrógépet

Kalmár József

1584

műszerésznél

32

forintért

Arad,

Salacz-utca 2.

Szakszerű javítóműhely.

Villanyeszközök és telefonberendezések.

Ha hull a haja!

használjon

Kossuth-féle haj-essentiát

(T. Capillorum)

biztos szer a hajhullás és fejkorpa ellen, kitűnő haj-ápoló szer.

1 próba üveg ára **2 korona.**

Kapható a megváltozóhoz címzett gyógyszer-tárban 916

M.-RADNAN.

KOCH DÁNIEL

kerékpár és varrógépraktár, villanyos csengő berendezési intézet.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű

kerékpárok és varrógépek

kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. 566

Nagy karácsonyi kiállítás!
Wild Ferencz

csukrázsnál

Boros Béni-tér 15. szám (Dengl-ház).

Telefon 403.

Óriási választékban és feltűnő olcsón kaphatók karácsonyi csukorkák, karácsonyfadiszek, mandula sütemények, stb. Továbbá naponta friss teasütemények.

A legújabb torták 1 koronától feljebb.

Egész karácsonyfák feldíszítése szépen és igen olcsón elvállaltatik. 1696

100 darab

legfinomabb

kiállítású

elefántcsont, karton papíron nyomott

Névjegy

írott, nyomott, mágnes, vagy a legújabb modern betűkkel

csinos dobozban

2 korona

Aradi nyomda

részv.-társaság

műintézetében

Arad-cesanádi vasutak palotája.

Lázár Gyula

fűszer, csemege, bor, pezsgő, rum, tea és cognac kereskedése és ásványvizek főraktára

Aradon, Andrássy-tér 19. szám,

(a Központi szálloda-épületben.)

Gyors és pontos kiszolgálás mellett mindenkor friss és jó áruk a legolcsóbb áron.

Készpénz fizetésénél **2 százalék** pénztári jutalék.

Karácsonyfadísz-czukorkák dus választékban! 1716

Telefon 344.

Párisi Bazáromban karácsonyig

a maradékokat csomósámmra bámulatos olcsón árusítom.

ugymint: fehér himzések, blouzok, valók, borkérek, aplikációk, csipkéket és szalagokat. Himzett divánpárnáknak valók, és többféle karácsonyi ajándékoknak való csipkéket.

Tisztelettel kérem a n. é. közönséget ezekről a kirakatomban meggyőződést szerezni.

Mély tisztelettel

WERSCHITZ K.

1551

Salacz-utca I.

17773—1901. khsz.

Hirdetmény.

A beállott havazások alkalmából felhívatom a ház és telektulajdonosok, miszerint a házaik és telkeik előtt elvonuló gyalogútról a havat mindannyiszor, a hány-szor az szükséges: separtások le; olyankor pedig, midőn a gyalogjáró csuszós, azt apró homok vagy fűrészpórral hintessék be, mert ennek elmulasztása esetén a 12757—403. 1884. sz. szabályrendelet alapján szigorúan bünteteni fognak.

A házak udvaraiban összegyűlt és kihordatni szokott hó lerakóhelyeül: a Maros meder, a személerakó helyek, a szárazhid baloldalán és a Hercz-féle lételep mögött elterülő mélyedés, a nagyváradi-ut mellett a Jellinek és Schlesinger lételep mögött az élővízcsatorna mellett levő mélyedés és a Kossuth-utca végén lévő hid baloldalán az élővízcsatorna balpártjág elterülő mélyedés jelöltetik ki.

Arad, 1901. december hó 1-én.

Sariott.

főkapitány.

KARÁCSONYRA!

Művelt emberek közt nincs előzőbb és elegánsabb meglepetés, mint egy művészi kivitelű, dívtatos levelepapírral és Billellettel megtöltött **diszdoboz**, melyekből ez idénre bámulatra méltó szép példányok megjelennek. 2 koronától 16 koronáig és üzletomban megtekinthetők. Ezenkívül ajánlok

Karácsonyra

festékek, kéretnyeket, festő mintákat, rajzeszközöket, emlékkönyveket, levelező-lap albumokat, fényképező gépeket, karácsonyi dísz, stb. stb.

Bloch H.

PAPIRKERESKEDÉSE, KÖNYVNYOMDAJA, FÉNYKÉPESZETI CZIKKEK RAKTÁRA.

ARAD.

Köz tudomásu,

hogy nálam készítenek a legelőzőbb névjegyek meghívók, köszönő és köszöntő levelek és minden egyéb kisebb vagy nagyobb nyomtatványok.

Igen ajánlatos, hogy a vásárlást és a nyomtatványok rendelését minél előbb eszközöljék, mert eleinte a választék teljesebb és a kiszolgálás tökéletesebb. 1105

Mérsékelt árak. — Az üzlet egész napon át nyitva.

Városi és megyei telefon 126. sz.

Videki rendelések a legelőzőbban teljesítettek. Levelezés magyarul, németül és románul.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.